

AKKREDITERINGS- RAPPORT

**Vedtak om avslag på søknad om
akkreditering av fagskoleutdanningen**

Billedkunst

GARDARIKE AS

2023

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et statlig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUT har eget styre og er faglig uavhengig i oppgavene som er definert i universitets- og høyskoleloven. I tillegg utfører vi forvaltningsoppgaver som er delegert fra Kunnskapsdepartementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å føre tilsyn med kvaliteten i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning og å stimulere til kvalitetsutvikling som sikrer et høyt internasjonalt nivå i utdanningstilbudene ved institusjonene.

NOKUT skal bidra til at samfunnet har tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Gjennom arbeidet vårt skal NOKUT søke å bistå institusjonene i deres kvalitetsarbeid.

NOKUT bruker sakkyndige i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no

NOKUT er sertifisert som miljøfyrtårn

Institusjon	GARDARIKE AS
Sakkyndige	Randi Frellumstad, Ingrid Marie Aarre, Sissel Isachsen, Kristine Langaas og Siri Kvitvik
Dato for vedtak	23.11.2023
NOKUTs saksnummer	22/08218

Hva søknaden gjelder

GARDARIKE AS (organisasjonsnummer 925287784) søkte NOKUT 22.08.2022 om akkreditering av *Billedkunst* som fagskoleutdanning.

Utdanningen er på 120 studiepoeng.

Søknaden gjelder for utdanningssted Oslo.

Innhold

1 Vedtak	5
1.1 Dere kan klage på vedtaket	5
2 Gjennomgang av de generelle kravene for nye søkere	7
2.1 Om institusjonen	7
2.2 Lokal forskrift og ordninger for klagenemnd og klagebehandling.....	7
2.3 Læringsmiljø, studentombud og studentorganer.....	11
2.4 Styringsordning.....	13
2.5 System for kvalitetssikring.....	15
2.5.1 Mål for utdanningen.....	16
2.5.2 Samle inn informasjon fra ulike kilder	18
2.5.3 Samle inn resultater fra internkontrollen.....	20
2.5.4 Bruken av vurderingen	20
2.5.5 Involvering i arbeidet.....	23
2.5.6 Rapportering og forankring	24
3 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning.....	27
3.1 Studieplan.....	27
3.2 Beskrivelse av infrastruktur	28
3.3 Utdanningens navn.....	30
3.4 Utdanningens faginnhold og struktur.....	31
3.5 Undervisnings, lærings- og vurderingsformer	32
3.6 Samarbeid med aktører i yrkesfeltet.....	33
3.7 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse.....	35
3.8 Avtaler, omfang og nivå.....	37
3.9 Opptakskrav.....	38
3.10 Politiattest	40
3.11 Skikkethetsvurdering	40
3.12 Fagmiljø	41
3.12.1 Fagmiljø – kravene dere selv har fastsatt.....	41
3.12.2 Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt.....	44
3.13 Sensorer og praksisveiledere.....	46
3.13.1 Praksisveiledernes kompetanse	46
3.13.2 Sensorenes kompetanse.....	46

1 Vedtak

De faglige kravene for akkreditering av *Billedkunst*, 120 studiepoeng, stedbasert, ved GARDARIKE AS er ikke oppfylt. NOKUT akkrediterer derfor ikke utdanningen.

NOKUT akkrediterer alle fagskoleutdanninger, med unntak av fagskoleutdanninger innen akkrediterte fagområder, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven) § 5 og forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleforskriften) §§ 47 og 48.

Vedtaket gjelder utdanningen som er beskrevet i søknaden NOKUT mottok 22.08.2022.

Vedtaket gjelder for utdanningssted Oslo.

1.1 Dere kan klage på vedtaket

Dere kan klage på dette enkeltvedtaket til oss. Klagefristen er tre uker etter at dere har mottatt vedtaket. Klagen skal nevne vedtaket dere klager på, og de endringene dere ønsker i vedtaket. Dere bør også begrunne klagen.

Dere kan ikke klage på vurderinger vi har gjort av det faglige innholdet i utdanningstilbudet. Det dere kan klage på er

- saksbehandlingsfeil, altså at NOKUT ikke har gjennomført saksbehandlingsprosessen på lovlig måte
- rettsanvendelsesfeil, altså at NOKUT har brukt feil del av regelverket, eller brukt regelverket feil
- feil faktum, altså at NOKUT har lagt til grunn feil faktagrunnlag for vår vurdering
- maktmisbruk
- urettmessig forskjellsbehandling

Dersom vi opprettholder vedtaket på tross av klagen, videresender vi klagen til klagenemnda for vedtak fattet av NOKUT. Klagenemnda fatter endelig vedtak. Dere har rett til innsyn i dokumentene i saken.

Reglene om klage framgår av forvaltningsloven:

- Klagerett på enkeltvedtak - § 28
- Klagefrist - § 29
- Innholdet i klagen og hvem det skal rettes til - § 32
- Klageinstans - §§ 32 og 33
- Klageinstansens vedtak er endelig - § 28
- Retten til innsyn i dokumentene i saken - § 18

Forholdet mellom NOKUTs vedtak og forvaltningsloven, og at dere ikke kan klage på faglige vurderinger, går fram av fagskoleforskriften § 55.

Se også informasjon om NOKUTs klagenemnd i studiekvalitetsforskriften kapittel 7.

2 Gjennomgang av de generelle kravene for nye søkere

2.1 Om institusjonen

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleloven § 13 tredje avsnitt

"Alle fagskoler skal være registrert i Enhetsregisteret."

Fagskoleloven stiller krav om at fagskoler skal være registrert i Enhetsregisteret. Når en søker får akkreditert en utdanning, får de rett til å kalle seg "fagskole", slik det står i fagskoleloven § 6. Kravet om registrering i Enhetsregisteret må derfor være oppfylt for at utdanningen kan bli akkreditert.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Det går fram av Enhetsregisteret at Gardarike AS er registrert med eget organisasjonsnummer 925287784 som et eget privat aksjeselskap. Det oppgitte formålet er drift og virksomhet av fagskoleutdanning og annen opplæring.

Vurdering

Vår vurdering er at registreringen oppfyller kravet i regelverket.

2.2 Lokal forskrift og ordninger for klagenemnd og klagebehandling

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleloven § 16 fjerde avsnitt

"Styret selv skal gi utfyllende forskrift om opptak til den enkelte fagskolen, med krav til formell utdanning eller tilsvarende realkompetanse."

Fra Fagskoleforskriften § 9 andre og sjuende avsnitt

Disse bestemmelsene gir regler om at for søkere med utenlandsk utdanning må krav til engelsk- og norskkunnskaper også gis i forskrift.

Fra Fagskoleloven § 21 femte avsnitt

"Styret selv gir forskrift om gjennomføring av eksamener, prøver og annet arbeid."

Fra Fagskoleforskriften § 27 første og tredje avsnitt

"Skikkethetsvurdering skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26. Det skal fremgå av fagskolens forskrift hvilke fagskoleutdanninger dette gjelder [...] Fagskolen fastsetter i forskrift om det skal foretas skikkethetsvurdering ved fagskoleutdanninger som allerede er akkrediterte."

Fra Fagskoleloven § 20 og kapittel 5

"En fagskole skal opprette en lokal klagenemnd som skal behandle klager over enkeltvedtak. [...]"

Fagskoleloven og fagskoleforskriften stiller krav om at alle fagskoler har sin egen forskrift. Forskriften må inneholde fagskolens navn, når forskriften er vedtatt og henvisning til bestemmelsene som gir hjemmelen til forskriften. Fagskolens styre må vedta forskriften. Fagskolens forskrift må ha egne regler om opptak med informasjon om kravene til formell utdanning eller tilsvarende realkompetanse som gir opptak til fagskolen, jf. fagskoleloven § 16 fjerde avsnitt. Forskriften kan henvise til studieplanene for mer detaljert informasjon om opptak til hver av utdanningene fagskolen tilbyr. Forskriften må inneholde informasjon om kravene til norskkunnskaper for søkere med videregående opplæring fra land utenfor Norden, jf. fagskoleforskriften § 9 andre avsnitt tredje setning. Hvis fagskolen har språkkrav i engelsk for søkere med videregående opplæring fra land utenfor Norden, må forskriften inneholde informasjon om dette, og i så fall også om søkere må dokumentere kunnskaper i engelsk på minimum nivå B1 eller B2 i Europarådets referanserammeverk for språk, jf. fagskoleforskriften § 9 sjuende avsnitt. Forskriften må inneholde informasjon om gjennomføring av eksamener, prøver og annet arbeid, jf. fagskoleloven § 21 femte avsnitt første setning. Dette omfatter vilkår for å gå opp til en eksamen eller prøve på nytt, adgangen til en ny praksisperiode og oppmelding. Hvis fagskolen har flere utdanninger, må det stå tydelig i forskriften om det er forskjeller i reglene for eksamener, prøver og annet arbeid for de ulike utdanningene. Hvis fagskolen har utdanninger hvor det skal gjennomføres skikkethetsvurdering, jf. fagskoleforskriften § 27, må det stå i forskriften hvilke utdanningen dette gjelder, jf. fagskoleforskriften § 27 første avsnitt andre setning. Fagskolen må ha ordninger og prosedyrer for klagenemnd og klagebehandling som er i samsvar med fagskoleloven § 20 og kapittel 5. Fagskolen må opprette en lokal klagenemnd som skal behandle klager over enkeltvedtak, jf. § 20 første avsnitt første setning. Klagenemnda må oppfylle kravene i fagskoleloven § 20. Kapittel 5 i fagskoleloven omhandler studenters rettigheter og plikter, blant annet rett til begrunnelse og klage på karakterfastsetting. Fagskolen må sørge for å ha ordninger og prosedyrer som sikrer studentenes rettigheter og plikter.

I vår vurdering av forskriften, vurderer vi også om alle bestemmelsene i forskriften er i samsvar med kravene i fagskoleregelverket.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Bestemmelsene i lokal forskrift om godskriving og fritak er ikke i tråd med kravene i regelverket.
- Bestemmelsene i lokal forskrift om eksamener, prøver og annet arbeid er ikke i tråd med kravene i regelverket.
- Bestemmelsene i lokal forskrift om opptak (unntatt godskriving og fritak) er i tråd med kravene i regelverket.
- Bestemmelsene i lokal forskrift om fravær og tilrettelegging er i tråd med kravene i regelverket.
- Bestemmelsene i lokal forskrift om annullering, utestenging og skikkethet er i tråd med kravene i regelverket.
- Bestemmelsene i lokal forskrift om klageordning og klageorganer og i instruks for klagenemnda er i tråd med kravene i regelverket.
- Bestemmelsene i lokal forskrift om studentorgan og læringsmiljø er i tråd med kravene i regelverket.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Når vi her skriver «forskriften», viser vi til deres lokale forskrift.

Dere viser først til forskriftens virkeområde. Deretter har dere kapiteler om opptak, godskriving og fritak og permisjon (del av opptak); fravær og tilrettelegging; eksamen; annullering, utestenging og skikkethet; klageordning og klageorganer; og studentorgan og læringsmiljø.

I tillegg har dere sendt inn en instruks for klagenemnda og oversikt over klagenemndas medlemmer.

Vi beskriver under «Vurdering» de delene av forskriften og instruksjonen for klagenemnda som vi har merknader til.

Vurdering

Eksamener, prøver og annet arbeid

Vi viser til forskriften § 4-2 tredje avsnitt. Dere har ikke angitt hva som er konsekvensen av ikke bestått eller ikke levert obligatoriske oppgaver, slik dere for eksempel har gjort ved manglende oppmøte, jf. forskriften §§ 3-1 (4) og 4-3 (2). Dersom konsekvensen av ikke å ha levert inn eller ikke å ha fått bestått karakter på en obligatorisk oppgave er at studenten ikke får gå opp til eksamen, må dette gå fram av forskriften. Vi viser til fagskoleloven § 21 siste avsnitt om at styret skal fastsette forskrift om gjennomføring av eksamener, prøver og annet arbeid. Dersom obligatoriske oppgaver kun skal være et verktøy i oppfølging av studentene, slik dere angir i § 4-2 (3) bokstav b, er det utydelig hva som ligger i at oppgavene er obligatoriske.

Godskriving og fritak

Forskriften inneholder bestemmelser om godskriving og fritak, men ordene er ikke alltid brukt med den betydningen de har i fagskoleloven. Dere skriver i forskriften § 2-9 (7) at «Dokumentasjon av realkompetanse kan gi godskriving og fritak». Dokumentasjon av realkompetanse gir ikke grunnlag

for godskriving. Ordet «godskriving» brukes kun om å la et emne fra en fagskoleutdanning inkluderes og telle inn i en annen fagskoleutdanning. Dere må derfor benytte «godskriving» når det er snakk om beståtte emner i en tidligere fagskoleutdanning, og «fritak» når det er snakk om kompetanse som er oppnådd gjennom realkompetanse, jf. fagskoleloven § 8. Dere må endre omtalen i forskriften til å være i samsvar med fagskoleloven.

Dere skriver i forskriften § 2-9 (6) at «Vitnemål fra fagskolen er kun gyldig sammen med dokumentasjon som viser fritaksgrunnlaget». Studenter må ikke legge ved dokumentasjon på fritaksgrunnlaget for å ha et gyldig vitnemål. Vitnemålet er i seg selv en bekreftelse på at dere har gjort en faglig vurdering av at studenten allerede har oppnådd kompetansen i det aktuelle emnet. Det er relevant å kreve at søkeren sender inn dokumentasjon når dere skal vurdere grunnlaget for å gi fritak for et emne, men dere har ikke hjemmel til å kreve at dokumentasjonen legges ved vitnemålet. Dere må derfor fjerne den aktuelle setningen.

Anbefalinger

Opptak

Dere oppgir at faglærer og studentrepresentant kan gi støtte til søkere som vil klage på vedtaket, jf. forskriften § 2-7 (2). For søkere som ikke enda er studenter ved fagskolen, kan det da være utfordrende å vite hvem de da eventuelt kan kontakte. Dere bør da eventuelt gi slik kontaktinformasjon i vedtaket og/eller vise til fagskolens Studentombud.

Tilstedeværelse og praksis

Dere oppgir i forskriften § 3-1 (4) at manglende tilstedeværelse fører til at studenten ikke får karakter i faget. Vi anbefaler at dere oppgir at det er klagerett på et slikt enkeltvedtak, slik dere har gjort for andre vedtak. Dere bør også oppgi at det er klagerett på vurderingen «ikke bestått» i praksisemner.

Instruks for klagenemnda

Dere skriver i instruks for klagenemnda punkt 6 at «vedtak treffes med simpelt vedtak, med unntak av vedtak om utestengning eller bortvisning etter fagskolelovens § 10 fjerde ledd som krever to tredjedels flertall». Vi antar at dere med «simpelt vedtak» har ment «simpelt flertall», og anbefaler at dere endrer dette. Dere bør også her føye til at vedtakene om skikkethet også krever to tredjedels flertall, jf. fagskoleloven § 26 fjerde avsnitt. Henvisningen til fagskoleloven § 10 er også feil, det riktige er fagskoleloven § 25 (og § 26 fjerde avsnitt).

Dere skriver i punkt 2 andre avsnitt i instruks for klagenemnda at: «Styrets kompetansekrav til de to øvrige medlemmene av klagenemnda er minst 1 års erfaring etter 2013 fra skoleledelse i fagskole i form av jobb som daglig leder, rektor, avdelingsleder, faglig ansvarlig eller utdanningsfaglig ansvarlig». Dersom dere her tenker på fagskolens egen leder eller rektor, er det uheldig at disse sitter i klagenemnda. Dette fordi de i mange tilfeller vil være involvert i enkeltvedtak som klagenemnda skal behandle, og dermed vil være inhabile, jf. punkt 2 tredje avsnitt i instruks for klagenemnda. Vi anbefaler at dere klargjør i instruks for klagenemnda at dere ikke viser til leder eller rektor ved egen skole.

2.3 Læringsmiljø, studentombud og studentorganer

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleloven § 14 andre, tredje og fjerde avsnitt

"Studentorgan og studentrepresentasjon (2) Styret skal legge forholdene til rette slik at studentorganene kan drive sitt arbeid på en tilfredsstillende måte. (3) Studentorganene skal høres i alle saker som angår studentene. (4) Studenter skal være representert i alle kollegiale organer som tildeles beslutningsmyndighet ved en fagskole."

Fra Fagskoleloven § 14 a første avsnitt

"Styret skal sørge for at alle fagskolestudenter har tilgang til et studentombud."

Fra Fagskoleloven § 15 første avsnitt første og andre setning

"Styret har det overordnede ansvaret for studentenes læringsmiljø. Styret skal, i samarbeid med studentorganene, legge forholdene til rette for et godt og inkluderende læringsmiljø."

Fagskoleloven § 14 stiller krav til fagskolens tilrettelegging for studentorganer. Tilfredsstillende arbeidsforhold er en forutsetning for at studentorganene skal kunne drive sin aktivitet. Det ligger i dette at fagskolen, sammen med studentorganet, må vurdere hvorvidt det er behov for lokaler og kontorutstyr og en rimelig dekning av utgifter for at studentorganet skal kunne fungere. Hva som er tilfredsstillende og rimelig må vurderes konkret og vil kunne variere avhengig blant annet av fagskolens størrelse. Studentorganene skal høres i alle saker som angår studentene, og fagskolen må legge til rette for at studenter skal være representert i alle kollegiale organer som tildeles beslutningsmyndighet ved en fagskole. Kravet til samarbeid og involvering av studentorganer kommer i tillegg til kravet i fagskoleloven § 10 første avsnitt andre setning om studentrepresentasjon i fagskolens styre. Fagskoleloven § 14 a første avsnitt bestemmer at styret skal sørge for at alle fagskolestudenter har tilgang til et studentombud. Fagskolen velger selv hvordan den vil organisere ordningen så lenge studentene har tilstrekkelig tilgang til studentombudet. Fagskolen kan ha et eget studentombud eller samarbeide med andre institusjoner. Fagskolen må sørge for at det ikke er et stort antall studenter på samme studentombud. Det kreves ikke at studentene skal kunne ha fysisk kontakt med ombudet. Fagskolen må i søknaden redegjøre for hvordan studentenes tilgang til studentombud skal sikres. Det står i fagskoleloven § 15 første avsnitt første og andre setning at det er styret som har det overordnede ansvaret for studentenes læringsmiljø og at styret, sammen med studentorganene, skal legge forholdene til rette for et godt og inkluderende læringsmiljø. Forarbeidene legger til grunn at begrepet "læringsmiljø" omfatter alle faktorer som kan påvirke studentene i en studiesituasjon. Institusjonen har likevel bare ansvar for de elementene av læringsmiljøet som med rimelighet kan anses å være innenfor utdanningsinstitusjonens kontrollsfære. Fagskolens arbeid med å sikre et fullt forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø må være systematisk og få nødvendig oppmerksomhet, prioritet og budsjettildelinger. Det sentrale er at styret "legger forholdene til rette" for et "godt og inkluderende" læringsmiljø. Institusjonen kan ikke garantere et godt og inkluderende læringsmiljø, men må jobbe aktivt for et slikt læringsmiljø. Kravene til et "godt og inkluderende" læringsmiljø omfatter både det fysiske og psykososiale miljøet,

og er nærmere presisert i bestemmelsens tredje avsnitt. Fagskolen må i søknaden gjøre rede for hvordan de vil tilrettelegge for samarbeid med studentorganer om å skape et godt og inkluderende læringsmiljø.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet om tilrettelegging for studentorgan og studentrepresentasjon er ikke oppfylt.
- Kravet om samarbeid om læringsmiljøet er oppfylt.
- Kravet om studentombud er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Følgende går fram av fagskolens forskrift (sammendrag):

Dere har et eget kapittel i den lokale forskriften om studentorgan, studentrepresentasjon og studentenes læringsmiljø. Fagskolen skal legge til rette for at studentene oppretter studentorganer, herunder tillitsvalgte fra hver klasse, innen fire uker etter oppstart. Rektor er ansvarlig for dette. Tillitsvalgte representerer klassen i studentrådet. Dere vil legge til rette for opprettelsen og arbeidet ved å stille et utstyrt kontor til rådighet og ellers samhandle med organet ut fra hvilke behov studentrådet har. Dere vil tilrettelegge for at studentene er representert i alle kollegiale organer, og at studentorgan høres i alle saker som angår studentene.

Innen en måned etter oppstart skal dere etablere et læringsmiljøutvalg som skal være styrets rådgivende utvalg om læringsmiljøet og en pådriver i læringsmiljøspørsmål.

I forskriften oppgir dere også at studentene vil ha tilgang til et Studentombud. Kontaktinformasjon skal ligge på læringsplattformen.

Avtale om Studentombud

Dere har inngått en avtale med en navngitt person som skal være Studentombud. Rammene og mandatet til ombudet går fram av avtalen. Avtalen er elektronisk signert 17/8-22 av Gardarike og den som skal være ombud. Avtalen gjelder fra en måned før oppstart av fagskoleutdanningen.

Følgende går fram av fagskolens kvalitetssystem (sammendrag):

Læringsmiljøutvalget består av faglig og utdanningsfaglig ansvarlig og to studenter, sistnevnte etter innstilling fra studentrådet. Fagskolens administrasjon er sekretariat for utvalget, og skal, etter samråd med utvalgets leder, forberede og gi tilråding i de sakene som legges fram for utvalget.

Utvalget skal jobbe med fysisk, organisatorisk, psykososialt, pedagogisk og digitalt læringsmiljø. Det er definert mål og tiltak under hvert av disse områdene. Arbeidet i utvalget innebærer å delta i og starte prosesser som har innvirkning på læringsmiljøet, se til at regelverk følges, holdes orientert om

og selv samle inn relevant data og orienteres om klager fra studenter og pålegg fra Arbeidstilsynet. Utvalget skal utarbeide et hensiktsmessig rapporteringssystem.

Det går ellers fram av kvalitetssystemet at studentene skal velge en representant som skal inngå i kvalitetsarbeidet. Vedkommende skal delta aktivt i alle faser av arbeidet og høres før dere gjør vedtak om tiltak og endringer i utdanningen.

Dere skal også ha et fagråd for samarbeid med yrkeslivet der studentene er representert. Studentrådet velger studentrepresentanten.

Vurdering

Studentorganer

Dere har beskrevet hvordan dere vil tilrettelegge for opprettelsen av studentorganer. Dere har også redegjort for at dere praktisk vil tilrettelegge for lokaler de vil få til disposisjon. Studentene er representert i kollegiale organer som dere har beskrevet i søknaden.

Dere har imidlertid ikke redegjort for hvordan dere vil tilrettelegge for samarbeidet med studentorganet og tilrettelegge for at de blir hørt i saker som ikke er dekket av læringsmiljøet eller kvalitetsutvikling. Dere beskriver for eksempel ikke om dere legger opp til jevnlig møter mellom studentorganet og ledelsen. Dere må redegjøre mer for hvordan dere vil ivareta de forpliktelsene som loven angir når det gjelder å tilrettelegge generelt for studentorganets arbeid og at de blir hørt, slik dere har gjort for læringsmiljøet. Det kan for eksempel gjøres ved at dere legger opp til jevnlig møter med studentorganet i årsplanen. En slik plan vil selvsagt etter hvert kunne justeres ut fra studentorganets ønsker.

Studentombud

Dere har gjennom avtalen sannsynliggjort at kravet blir oppfylt, og har rammer for ordningen som vil kunne ivareta ombudets oppdrag i regelverket. Kravet er derfor oppfylt.

Samarbeid om læringsmiljø

Vi vurderer at dere har gjort godt rede for hvordan dere vil samarbeide med studentene om læringsmiljøet gjennom læringsmiljøutvalget. Dere har sikret at deltakerne i samarbeidet fra studentens side er representative. Fordi administrasjonen er sekretariat, vil synspunktene kunne bli formidlet videre til blant annet styret. Kravet er derfor oppfylt.

2.4 Styringsordning

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleloven § 9 til 10

Bestemmelsene stiller krav om at fagskolen skal ha et styre. De stiller også krav til styrets ansvar og sammensetning.

Fra Fagskoleloven § 12 første avsnitt andre setning

"Styret selv skal ansette rektoren".

Det står i fagskoleloven § 9 første avsnitt at alle fagskoler skal ha et eget styre, og at offentlige fagskoler og fagskoler organisert som studieforbund skal ha et styre som øverste ansvarlige styringsorgan. I fagskoleloven § 9 tredje avsnitt er det gitt en ikke uttømmende liste over styrets plikter og ansvar. Styret kan delegere sin avgjørelsesmyndighet til andre ved fagskolen, hvis det ikke følger av fagskoleloven at styret selv skal fatte vedtak, jf. fagskoleloven § 9 fjerde avsnitt. Det må gå frem av egen sak, vedtekter eller andre formelle dokumenter hvilke oppgaver styret har delegert. Fagskoleloven § 10 første avsnitt stiller krav til styrets sammensetning. Styret skal ha minst syv medlemmer, hvor minst to skal ha bakgrunn fra relevant arbeids- eller næringsliv. Minst ett medlem skal være valgt av og blant de ansatte, og minst ett medlem skal være valgt av og blant studentene. Dersom styret har mer enn ti medlemmer, skal minst to medlemmer være valgt av og blant studentene og minst to medlemmer være valgt av og blant de ansatte. Det skal velges personlige varamedlemmer. Styrets sammensetning må være i tråd med kravene til kjønnsbalanse i likestillings- og diskrimineringsloven § 28, jf. fagskoleloven § 10 andre avsnitt. Student- og ansattmedlemmer trenger ikke å være valgt inn i styret på søknadstidspunktet, men fagskolen må kunne dokumentere at student- og ansattmedlemmer vil bli valgt hvis utdanningen blir akkreditert. Styret skal selv ansette rektoren, jf. fagskoleloven § 12 første avsnitt andre setning. Styret har dermed ikke adgang til å delegere ansvaret for å ansette rektor til noen andre.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet til styrets sammensetning er ikke oppfylt.
- Kravet om ansettelsesorgan for rektor er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dere har sendt inn styrevedtekter og oppgitt valgte medlemmer til styret i institusjonsprofilen. Styremedlemmer og varaer går også fram av Enhetsregisteret. Det er ikke fullt samsvar mellom navnene i Enhetsregisteret per 1.8.2023 og oppgitte navn i institusjonsprofilen.

Vi beskriver under «Vurdering» de delene av vedtektene og oppnevningen som vi har merknader til.

Vurdering

Det går fram av vedtektene hvordan valget av studentmedlemmer og ansattmedlemmer skal gjennomføres.

Det går fram av vedtektene hvilke oppgaver styret har ansvar for etter regelverket, både de oppgavene som styret selv må ivareta, og de som kan delegeres. Det går også fram hvilke oppgaver

som dere har bestemt ligger til styret, men som ikke direkte framgår av regelverket. Det går fram at styret selv skal ansette rektor. Vi vurderer at styrets oppgaver er tilfredsstillende beskrevet i vedtektene.

Vi legger til grunn styresammensetningen i Enhetsregisteret. Det går fram av Enhetsregisteret at styret består av syv medlemmer, hvorav fire er kvinner og tre er menn. Ut fra opplysningene i institusjonsprofilen om hvilke grupper de ulike medlemmene representerer, legger vi til grunn at to menn og tre kvinner er oppnevnt av generalforsamlingen (egen valgkrets). Vi vurderer at antall medlemmer er i samsvar med regelverket, og at likestillingsloven er ivertatt når det gjelder styremedlemmer.

Det går fram av Enhetsregisteret og institusjonsprofilen at det er fire varamedlemmer, hvorav tre er kvinner. De to som oppnevnes av generalforsamlingen (egen valgkrets) er menn. Det betyr at dere ikke oppfyller kravet til at hvert kjønn må være representert blant de to varamedlemmene. Dere må sikre at begge kjønn er representert i valgkretsen, jf. fagskoleloven § 10 første og andre avsnitt.

Dere opplyser om at medlemmene som representerer arbeidslivet arbeider innen grafisk og visuell kommunikasjonsdesign og innen musikk. Kravet til å ivareta arbeidslivet i fagskolestyret er derfor oppfylt.

Anbefaling

Det går ikke fram av vedtektene hvilke oppgaver som eventuelt er delegert. Vi anbefaler at dere i vedtektene, i andre sentrale dokument eller i en egen styresak, fastsetter eventuelle oppgaver som styret har ansvar for, men der utføringen er delegert til andre (primært administrasjonen).

I vedtektene § 10 står følgende: «Etter fagskolelovens § 29 kan fagskoler kreve at studentene selv betaler for fagskoleutdanningen bare når det ikke er tildelt offentlige tilskudd eller at det ved tildeling av offentlige tilskudd er forutsatt at utdanningen skal være gratis». Her har det falt ut et «ikke» i teksten foran «er forutsatt». Dere bør endre teksten slik at den blir korrekt.

2.5 System for kvalitetssikring

Fagskoler skal ha et tilfredsstillende internt system for kvalitetssikring av utdanningen som bidrar til kvalitetsutvikling, forbedringer og fagskoleutdanningenes yrkesrelevans, gir tilfredsstillende dokumentasjon av kvalitetsarbeidet ved institusjonen og avdekker eventuell sviktende kvalitet i fagskoleutdanningene, jf. fagskoleforskriften § 49 første avsnitt. Fagskoletilsynsforskriften §§ 4-1 og 4-2 anses som en helhetlig presisering av det rettslige innholdet i det mer overordnede kravet til kvalitetssikringssystem og kvalitetsarbeid i fagskoleforskriften § 49 første avsnitt.

Fagskolen er forpliktet til å ha et systematisk kvalitetsarbeid og et system for kvalitetssikring, jf. fagskoletilsynsforskriften §§ 4-1 og 4-2. Systemet for kvalitetssikring er fagskolens verktøy for å gjennomføre kvalitetsarbeidet, ifølge fagskoletilsynsforskriften § 4-2. Dette må ses i sammenheng med fagskoleloven § 5 femte avsnitt første setning som sier at "fagskoler skal ha tilfredsstillende interne systemer for kvalitetssikring", og fagskoleforskriften § 49 som supplerer fagskoleloven § 5.

For at kvalitetssystemet skal være et verktøy, må systemet være organisert på en måte som gjør det mulig å gjennomføre kvalitetsarbeidet.

Fagskolens beskrivelse av systemet for kvalitetssikring skal vise målene for kvalitetsarbeidet, hvordan arbeidet skal gjennomføres, ansvarsforholdene og rapporteringslinjene, slik det står i fagskoletilsynsforskriften § 4-2 første avsnitt andre setning. Det er ikke fastsatt noen krav til hvordan kvalitetssystemet skal beskrives, eller til hvordan systemet skal se ut. Fagskolene må imidlertid ha en systembeskrivelse som tilrettelegger for og sannsynliggjør at kravene i § 4-1 blir oppfylt. Fagskolen må også i systembeskrivelsen angi hvordan fagskolen har tenkt å oppfylle kravet til å dokumentere kvalitetsarbeidet, jf. fagskoleforskriften § 49 første avsnitt.

I forarbeidene til fagskoleloven er det lagt til grunn at kvalitetssikringssystemet må tilpasses den enkelte fagskoles størrelse, egenart og utdanninger.

2.5.1 Mål for utdanningen

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 4-1 andre avsnitt

"Fagskolen skal fastsette mål for kvaliteten i utdanningene."

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 4-2 første avsnitt

"Fagskolens beskrivelse av systemet for kvalitetssikring skal vise målene for kvalitetsarbeidet."

Fagskoletilsynsforskriften §§ 4-1 andre avsnitt og 4-2 første avsnitt henger sammen. Fagskolen må fastsette mål for kvaliteten i utdanningen, og disse målene må komme til uttrykk i fagskolens beskrivelse av systemet for kvalitetssikring. Målene skal reflektere hva søkeren mener er viktig for å oppnå god kvalitet i utdanningen.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet om å fastsette mål er oppfylt.
- Kravet om å beskrive mål i systemet for kvalitetssikring er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dette går fram av kvalitetssystemet (sammendrag):

Overordnede mål og prosess

Dere oppgir innledningsvis overordnede mål for kvalitetssystemet og kvalitetsarbeidet. Dette er blant annet knyttet til felles forståelse for god kvalitet i alle ledd og det å ha et tilpasset system for

rapportering og informasjon. I tillegg har dere med de overordnede målene i regelverket knyttet til å avdekke sviktende kvalitet (avvik) og rette opp dette.

Dere har på denne bakgrunnen fastsatt seks kvalitetsmål som alle har en kvantitativ komponent i målsettingen. To av målene er knyttet til studentenes resultater og omhandler fullføring av påbegynt utdanning og karakter. Dere har satt som målsetting en prosentandel som skal fullføre eller oppnå minst karakteren D. For de andre målene er målsettingen tilfredshet med ulike indikatorer fra henholdsvis studentene, lærere, sensorer og yrkesfeltet. For studenter, lærere og sensorer har dere angitt en målsetting for andel som skal gi minst score «bra» i tilfredshet (nest høyest i en femdelt skala). For yrkesfeltet har dere satt som målsetting at alle skal angi at de er fornøyde med utdanningens kvalitet og samarbeidet med fagskolen (ja-/nei-spørsmål). Målsettingen for studenter, lærere og sensorer er på tvers av ulike tema (indikatorer).

Dere har en utdypende begrunnelse for hvert av kvalitetsmålene og målsettingene. Der angir dere delvis hvilke tema/indikatorer målsettingene omfatter. Dere oppgir innledningsvis at studentene skal evaluere innsatsfaktorene, som dere angir er fagskoleutdanningens struktur og oppbygging, studiemateriell, faglærernes faglige kompetanse, undervisning, administrasjonen og læringsmiljø. Lærere skal evaluere styrker og svakheter ved utdanningen, etter å ha sett studentevalueringen.

Dere har videre konkretisert at faglærerne skal evaluere fagskoleutdanningens struktur, oppbygging og innhold, studiemateriell, administrasjonen, undervisningslokalene, utstyr, faglig miljø, arbeidsmiljø og trivsel. For yrkesfeltet er målsettingen knyttet til utdanningens funksjon for og samarbeidet med yrkesfeltet. Dere ha lagt ved evalueringsskjema for alle de gruppene dere skal få tilbakemelding fra, der temaene er konkretisert i spørsmål. Styret vil hvert år vurdere om målsettingene skal justeres ut fra kriterier knyttet til tilstrekkelighet og hensiktsmessighet ut fra formålet.

Vurdering

Dere har valgt å sette noen overordnede mål for kvalitetsarbeidet som vi vurderer fanger godt opp intensjonen med kravene til kvalitetsarbeid slik de går fram av regelverket. Dere har fastsatt mål for kvalitet i utdanningen som ivaretar bredden av de kildene dere skal innhente informasjon fra og noe viktige hensikter med utdanningen (at studentene i stor grad skal fullføre og oppnå læringsutbyttet). Målene er kvantitative, og det er dermed lett å se om de er oppnådd eller ikke.

Når det gjelder det gjelder yrkesfeltet, er målsettingen knyttet til utdanningens relevans for yrkesfeltet. Når det gjelder studenter, lærere og sensorer, går det ikke direkte fram av målformuleringen hva de gir tilbakemelding på, men dere henviser til at tilbakemeldingen er knyttet til målsettinger for en rekke indikatorer. Vi legger til grunn at disse indikatorene er det dere angir som innsatsfaktorer.

Evalueringsskjemaene angir også temaene/innsatsfaktorene mer konkret i form av spørsmål. Vi vurderer at de innsatsfaktorene/temaene dere har angitt, er relevante og dekker en tilfredsstillende bredde i det som kan representere kvalitet i utdanningen.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

Anbefaling

Dere har ikke angitt tydelig i kvalitetssystemet hva som er indikatorene dere viser til i målformuleringene. Vi har lagt til grunn at det dere oppgir som innsatsfaktorer og temaene som går fram av spørsmål i spørreskjemaene, er indikatorene. Vi anbefaler at dere bruker mer gjennomført navnet «indikatorer» i beskrivelsen i kvalitetssystemet slik at det ikke er tvil om hva dere referer til i målformuleringene. Vi anbefaler også at dere angir om hvert spørsmål i spørreskjema er å anse som én indikator eller om dere ser flere spørsmål samlet som én indikator.

Mange av kildene svarer delvis på de samme spørsmålene, og det vil være naturlig å se svarene i sammenheng i en overordnet vurdering i for eksempel årsrapporten. At faglærerne delvis skal forholde seg til studentenes svar, kan delvis ivareta at svarene ses i sammenheng. Noen av vurderingene fra kildene skrives i fritekst, og disse er derfor ikke kvantifiserbare på samme måte. Slik informasjon vil med de målene dere har formulert, ikke direkte kunne benyttes til å vurdere måloppnåelsen.

På denne bakgrunn anbefaler vi at dere vurderer om dere i større grad skal formulere mål som representerer innholdet i hva som er god kvalitet på tvers av kildene, framfor mål knyttet til synspunktene fra hver kilde. Dette kan gjøre det enklere å foreta en helhetlig og faglig vurdering av utdanningens kvalitet, og dere kan da se ulike kilder og innhold enda mer i sammenheng.

2.5.2 Samle inn informasjon fra ulike kilder

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 4-1 tredje avsnitt bokstav a

"For å vurdere om hver enkelt utdanning når målet for kvalitet, skal fagskolen systematisk innhente informasjon fra studenter, ansatte, representanter fra yrkesfeltet og eventuelle andre relevante kilder."

Fagskolen må innhente informasjon for studenter, ansatte og representanter fra yrkeslivet, og eventuelt fra andre dersom det anses relevant. Fagskolen må selv vurdere om det er andre kilder som er hensiktsmessige. Informasjonen som fagskolen innhenter, må gjøre det mulig å vurdere om utdanningen når målet for kvalitet. Fagskolen må dermed også bruke informasjonen til å foreta denne vurderingen. Fagskolen kan selv bestemme hvordan den innhenter informasjonen. For å oppfylle kravet, må fagskolen i søknaden redegjøre for hvordan den skal innhente informasjon fra gruppene nevnt over. Fagskolen må videre gjøre rede for hva som skal samles inn fra de ulike kildene og hvem som har ansvaret for å samle inn informasjonen. For å kunne vurdere den innsamlede informasjonen opp mot målene, må fagskolen ofte operasjonalisere målet i mer konkrete kjennetegn for måloppnåelse. En måte å gjøre dette på er å sette opp kvantitative og/eller kvalitative indikatorer eller terskelverdier som funnene fra den innsamlede informasjonen kan måles opp mot.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet om å beskrive informasjonsinnhenting fra studenter, ansatte, representanter fra yrkesfeltet og andre kilder er oppfylt.
- Kravet om informasjonens bruksområde og egnethet er oppfylt.
- Kravet om å beskrive ansvarsforholdene i innhenting er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dere oppgir i kvalitetssystem for hvert av kvalitetsmålene

- hvem som er ansvarlig for innhenting av informasjonen, og fristen for dette
- hvem som er ansvarlig for å sammenfatte informasjonen, måle den opp mot mål og indikatorer og eventuelt dele den med andre grupper – herunder fristen for dette
- beskrivelse av framgangsmåten for å innhente informasjonen ved å oppgi tidspunktet for arbeidet, og hvem som skal samarbeide om oppgaven

Faglig ansvarlig er den som er gitt ansvar for det meste av prosessen med innsamling av informasjon fra ulike kilder. Det går fram av målene at informasjonen skal innhentes fra studenter, ansatte og sensorer. Fra yrkesfeltet vil dere innhente informasjon fra representanter fra virksomheter i yrkesfeltet. Dere har utarbeidet evalueringsskjema for alle disse gruppene som er et vedlegg til kvalitetssystemet. I tillegg til tilbakemelding i form av faste svaralternativer i spørreskjemaene, går det fram at kildene kan gi ytterligere kommentarer og begrunnelser. For noen av kildene brukes digitale skjema. Før lærerne foretar sin vurdering, skal de få presentert resultatet fra studentevalueringen. Innhenting er satt inn i årshjulet for kvalitetsarbeidet.

Dere skal oppdrette et fagråd bestående av studenter, faglig ansvarlig, faglærere og representanter fra relevante bedrifter. Rådet skal blant annet gi innspill for å sikre utdanningens yrkesrelevans og bidra til videreutvikling av studieplanen. Faglig ansvarlig skal føre referat fra møtene.

Vurdering

Dere samler inn informasjon fra alle kildene som er oppgitt i regelverket. Dere har også sensorer som kilde i tillegg til de obligatoriske kildene. I tillegg har dere angitt hvor informasjonen om karakterer og gjennomføring skal hentes fra. Dere har angitt ansvarlig for oppgavene og angitt tidspunkt og hovedinnhold i oppgaven, og slik sett gitt de involverte informasjon om hva som skal gjøres, når, og av hvem.

Beskrivelsen er nært knyttet opp mot målene fordi målene i sin tur i stor grad er knyttet til kildene. Slik sett er det opplagt at kildene vil være egnet til å kunne vurdere måloppnåelsen. Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

Anbefaling

Vi anbefaler at dere gjør det tydeligere hvordan dere vil bruke vurderinger, kommentarer og begrunnelser som kommer fram i fritekstfeltene i evalueringsskjemaene.

Dere har bare én fast kilde, møter med yrkesfeltet, for å innhente vurderinger fra eksterne om utdanningens yrkesrelevans, og om utdanningen dekker behovet i arbeidslivet. Målsetningene om dette er helt sentral for en fagskoleutdanning. Det er vanlig å ha flere enn én type kilde for å få en grundig vurdering av måloppnåelsen på dette området. Eksempler på supplerende kilder er tilbakemeldinger fra studenter ett til to år etter endte studier og tilbakemelding fra praksisveiledere og lignende i utdanninger der dette benyttes.

2.5.3 Samle inn resultater fra internkontrollen

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleloven § 9 tredje avsnitt bokstav f første setning

"Styret skal [...] sørge for at virksomheten drives i samsvar med gjeldende lover og regler, og etablere og sørge for gjennomføring av systematiske kontrolltiltak (internkontroll) for å sikre dette."

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 4-1 tredje avsnitt bokstav b

"For å vurdere om hver enkelt utdanning når målet for kvalitet, skal fagskolen systematisk innhente resultater fra fagskolens internkontroll, jf. fagskoleloven § 9 tredje ledd bokstav b."

I forarbeidene til fagskoleloven § 9 er det lagt til grunn at bestemmelsens tredje avsnitt bokstav f presiserer styrets plikt til å etablere og gjennomføre systematiske kontrolltiltak. Fagskolen kan selv bestemme hvordan internkontrollen skal innrettes. Dette vil kunne variere mellom fagskolene avhengig av virksomhetens størrelse, egenart mv. Det er styret som har det overordnede ansvaret for fagskolens internkontroll. Den konkrete utarbeidelsen og kontrollen av etterlevelsen av rutiner kan imidlertid delegeres til for eksempel daglig ledelse. Fagskoletilsynsforskriften § 4-1 tredje avsnitt bokstav b må sees i sammenheng med fagskoleloven § 9 tredje avsnitt bokstav f. Det å gjennomføre systematiske kontrolltiltak (internkontroll) i henhold til fagskoleloven § 9 er en forutsetning for å kunne oppfylle kravet i fagskoletilsynsforskriften § 4-1 tredje avsnitt bokstav b om å systematisk innhente resultater fra fagskolens internkontroll for å vurdere om utdanningen når målet for kvalitet. For å oppfylle kravene må fagskolen gi en beskrivelse av hvordan den skal samle inn resultater i tråd med fagskoleloven § 9 tredje avsnitt bokstav f og fagskoletilsynsforskriften § 4-1 tredje avsnitt bokstav b, hvilke resultater som skal benyttes og hvem som har ansvaret for innsamlingen. De resultatene som benyttes, må være relevante for målene fagskolen har satt for kvalitet i utdanningen.

Konklusjon

NOKUT har besluttet å utrede ordlyden i fagskoletilsynsforskriften § 4-1 tredje ledd bokstav b om internkontroll. Siden ordlyden i § 4-1 tredje ledd bokstav b er under utredning, er dette kravet tatt ut av vurderingen av de generelle kravene til nye søkere i denne søknadsrunden.

2.5.4 Bruken av vurderingen

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 4-1 fjerde avsnitt

"Fagskolen skal bruke sin vurdering av kvaliteten til å rette opp sviktende kvalitet og videreutvikle kvaliteten i utdanningen."

Fagskoletilsynsforskriften §§ 4-1 og 4-2 stiller krav til kvalitet i fagskoleutdanning, særlig gjennom å ha krav til systematisk kvalitetsarbeid og et system for kvalitetssikring. Vurderingen av kvaliteten skal brukes til å rette opp sviktende kvalitet og videreutvikle kvaliteten i utdanningene, jf. fagskoletilsynsforskriften § 4-1 siste avsnitt. Det er altså ikke tilstrekkelig å vurdere om utdanningen når målene for kvalitet. Fagskolen må også bruke vurderingen til å rette opp kvaliteten dersom den er sviktende, og til å videreutvikle kvaliteten i utdanningene. For å oppfylle kravet, må fagskolen vise hvem som har ansvar for å foreta vurderingene, hvem som har ansvar for å fatte beslutningene, og hvem som har ansvar for å følge opp at eventuelle nødvendige tiltak vil bli iverksatt.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet om å beskrive opprettingen av sviktende kvalitet er oppfylt.
- Kravet om å beskrive videreutvikling av kvalitet er oppfylt.
- Kravet om å beskrive ansvarsforholdene i arbeidet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Følgende går fram fra beskrivelsen i kvalitetssystemet (sammendrag):

Dere gjennomfører hvert semester en gjennomgang av evalueringsresultater for fagskoleutdanningen. All informasjon som framkommer gjennom både formelle og uformelle evalueringer/tilbakemeldinger og resultater fra internkontroll, skal analyseres og vurderes. Dere oppgir at studentenes tilbakemelding er hovedindikator på kvaliteten i utdanningene. Resultatene her vil, sammen med de øvrige indikatorene, avdekke størrelsen på forbedringspotensialet, synliggjøre behovet for forbedringstiltak og danne grunnlaget for forslag til tiltak for kvalitetsforbedringer og kvalitetsutvikling.

Faglig ansvarlig og rektor skal i fellesskap analysere innhentet informasjon opp mot mål og indikatorer og lage forslag til tiltak til forbedring der avvik mellom resultat og mål gjør dette nødvendig. Rektor og faglig ansvarlig har også ansvar for å iverksette relevante tiltak for å opprettholde måloppnåelsen eller nå målene. Dere oppgir flere kilder som kan gi utdypning av måloppnåelsen og informasjon om hvilke tiltak som bør iverksettes. Dette er for eksempel at dere skal notere årsaker til frafall/forsinkelser eller ha samtaler med studentrepresentanter og faglig ansvarlig. Det går også fram av fagrådets mandat at de kan gi innspill til tiltak. Informasjonen vil også kunne følges opp med umiddelbare tiltak, og dere gir eksempler på dette.

Dere angir frister for når avvik skal følges opp for flere av målene. Rektor har ansvaret for at rutinen for avvikshåndtering følges. Tiltak på bakgrunn av studentevalueringen kan iverksettes umiddelbart når noen av indikatorene er dårligere enn score «bra». Faglig ansvarlig, i samråd med rektor, setter i verk tiltak for forbedring om resultatet gjør dette nødvendig.

Årsrapporten vil vise de vesentlige resultatene gjennom året. Dokumentet som oppgir malen for årsrapporten, viser at den blant annet inneholde analyse av kvantitative indikatorer, oppsummering av resultatet av evalueringer, internkontroll og andre tilbakemeldinger. Videre skal den inneholde en overordnet vurdering av kvaliteten i fagskoleutdanningen; tiltak for å sikre og heve kvaliteten; oversikt over tiltak som er gjort; og tiltak styret skal ta stilling til. I årsrapporten settes resultater opp mot fagskolens definerte kvalitetsmål. Det vurderes om målene er nådd, og det blir vurdert om det er behov for forbedring. Året etter skal det redegjøres for gjennomførte tiltak. Faglig ansvarlig og rektor lager i felleskap årsrapporten og fremmer eventuelle forslag til forbedringer. Rektor legger årsrapporten fram for styret. På bakgrunn av årsrapporten vil styret vurdere om kvaliteten i fagskoleutdanningen er god nok i forhold til styrets krav til kvalitet, og fatte eventuelle vedtak om tiltak for kvalitetsforbedring. Faglig ansvarlig har særlig ansvar for å iverksette tiltakene.

Vesentlige endringer vedtas av styret. Dersom det identifiseres behov for endringer i studieplan, i hovedsak gjennom evalueringer av kvaliteten i utdanningstilbudet, skal det gjøres endringer i planen. Som et fast tiltak vil dere foreta en årlig revisjon av studieplanen hvor faglig ansvarlig har ansvaret. Styret har gitt fullmakt til rektor og faglig ansvarlig til å kunne gjøre mindre endringer i studieplanen. Faglig ansvarlig har ansvar for å iverksette endringer etter innspill fra student- og ansattrepresentanter. Øvrige endringer krever godkjenning av styret. Læringsmiljøutvalget skal årlig rapportere om sitt arbeid til fagskolestyret og legge fram en handlingsplan.

Vurdering

Dere angir at dere skal vurdere resultatene opp mot målene, og at det er graden av måloppnåelse som kan danne grunnlag for tiltak. Dere oppgir også andre mer uformelle kilder enn det som er formalisert i evalueringsskjemaene i tillegg til at evalueringsskjemaene har fritekstsvar.

Kvalitetsmålene dere har fastsatt, er knyttet til kvantitative indikatorer, de standardiserte spørsmålene i evalueringsskjemaene og statistikk fra resultater gir grunnlaget for. Det kan da bli en utfordring å vurdere informasjonen fra andre kilder opp mot disse målene. Vi viser til vår anbefaling under punkt 2.5.1 «Mål for utdanningen».

Dere har satt kvantitative grenser for målene. Dere angir at dere fortløpende vil vurdere tiltak når evalueringer eller andre kilder «gjør tiltak nødvendig». Dere gir eksempel på avvik som kan utløse tiltak. Dere har ikke skrevet at noen av disse grensene anses som en terskel mot sviktende kvalitet unntatt for studentenes vurdering. Ut fra beskrivelsen forstår vi det slik at dere med avvik både refererer til avvik fra måloppnåelse og avvik knyttet til internkontrollen. Vi vurderer at dere fortløpende vil foreta en vurdering av om avviket utløser behov for umiddelbare tiltak.

Det er positivt at dere i årsrapporten både vil synliggjøre tiltak dere har iverksatt, og tiltak dere planlegger/foreslår å iverksette. Vi forstår det slik at dere særlig i årsrapporten vil foreta mer helhetlige vurderinger og foreslå større tiltak for kvalitetsutvikling, og at større tiltak vedtas av styret. Det går fram av beskrivelsen av tiltak for kvalitetsutvikling at dere vil vurdere dette selv om målene er nådd. Slik sett viser dere at dere vil gjennomføre kontinuerlig kvalitetsutvikling. Det er også positivt at dere sørger for at årsrapporten tar med tiltak fra forrige år og sikrer kontinuitet i oppfølgingen av kvalitetsarbeidet. Dere har også revidering av studieplanen som et fast tiltak, og kobler dette til funnene i evalueringene.

Dere har angitt ansvarlig for de ulike prosessene i arbeidet med vurdering og iverksetting av tiltak. Vi vurderer at dere vurderer innhentet informasjon opp mot målene, har prosedyrer for å iverksette tiltak ved sviktende kvalitet, beskriver hvordan dere vil sørge for å videreutvikle kvalitet, og at dere har angitt ansvarlig for de ulike prosessene. Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

Anbefaling

Dere har et eget læringsmiljøutvalg som skal gi anbefalinger. Disse skal, så vidt vi kan se, gis utenom årsrapportprosessen. Samtidig har dere oppgitt at læringsmiljø inngår som en indikator i målet som gjelder studentenes tilfredshet, og som blir fulgt opp i årsrapportprosessen. Dere bør se på om årsrapportprosessene og vurderingene fra læringsmiljøutvalget bør knyttes tydeligere sammen, eventuelt tydeliggjøre hvordan de henger sammen.

2.5.5 Involvering i arbeidet

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 4-1 første avsnitt andre setning

"Fagskolen skal involvere ansatte og studenter, inkludert eventuelle studentorganer, i kvalitetsarbeidet."

Fagskolen må involvere ansatte og studenter i kvalitetsarbeidet, slik det står i fagskoletilsynsforskriften § 4-1 første avsnitt første setning. Dersom det finnes studentorganer på fagskolen, må også de involveres. Det følger av dette at hele virksomheten og alle nivåer på institusjonen skal involveres. Dette er en forutsetning for at kvalitetsarbeidet skal kunne prege hele driften av fagskolen, og for å legge til rette for høy kvalitet på alle nivåer. Det ligger i begrepet "involvere" at både studenter og ansatte skal bli hørt og skal få være med på prosesser som er relevant for kvalitetsarbeidet. Kravet til å "involvere" omfatter mer enn å innhente tilbakemeldinger om kvaliteten i utdanningen fra studenter og ansatte. Det å bare innhente tilbakemeldinger er følgelig ikke tilstrekkelig for å oppfylle kravet. Hvilken form for involvering som er tilstrekkelig vil variere etter blant annet hvor lang utdanningen er og hvilken utdanningsform det er snakk om. Fagskolen må i søknaden redegjøre for hvordan det er tilrettelagt for at studenter og ansatte skal bli involvert i arbeidet, og hvem som har ansvar for dette.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet om å beskrive hvordan dere vil involvere studenter og ansatte er oppfylt.
- Kravet om å beskrive ansvarsforholdene i involveringen er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Følgende går fram fra beskrivelsen i kvalitetssystemet (sammendrag):

Faglig ansvarlig skal fire uker etter at studentene har gjennomført evaluering i studentundersøkelsen, gi studentene innsyn i og tilbakemelding på vurderingene. Det som kommer fram av styrker og svakheter i utdanningen etter studentevalueringen, blir gjennomgått med undervisningspersonalet. Årsrapporten gjøres tilgjengelig for studenter og ansatte på skolen.

Studentrepresentanten og ansattrepresentanten som begge deltar aktivt i kvalitetsarbeidet, velges av henholdsvis studentene og de ansatte.

Rektor og faglig ansvarlig foretar etter hvert semester, i samarbeid med studentrepresentant og ansattrepresentant, en gjennomgang av evalueringsresultater for fagskoleutdanningen. Studenter og ansatte involveres i kvalitetsarbeidet gjennom at de får mulighet til å gi innspill til og synspunkter gjennom hele prosessen, inkludert de forslagene til tiltak som kommer fram underveis ved manglende måloppnåelse, og tiltak som foreslås i årsrapporten. Studentrepresentanten og ansattrepresentanten er med i og gir innspill til den årlige revideringen av studieplanen og til kvalitetssystemet. Det er møte hver måned der ansatte blir orientert om større og mindre saker og om tiltak som skal gjennomføres.

Det går fram at rektor er ansvarlig for å sikre studentmedvirkning, og at faglig ansvarlig har noe av kontakten som beskrevet over. Se ellers beskrivelse av læringsmiljøutvalget under punkt 2.3 «Læringsmiljø, Studentombud og studentorganer».

Vurdering

Vi vurderer at dere har klargjort at de ansatte og studentene skal involveres i de ulike fasene av kvalitetsarbeidet. De deltar i evalueringen og blir informert om resultatene av disse. De deltar i vurdering av resultatene av evalueringen og kan gi innspill til tolkningen av disse. Videre kan de gi innspill til tiltakene.

Dere har klargjort at rektor er ansvarlig for involveringen og klargjort rollen til faglig ansvarlig i involveringen i de ulike fasene av kvalitetsarbeidet. Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.5.6 Rapportering og forankring

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 4-1 første avsnitt første setning

"Fagskolens kvalitetsarbeid skal være forankret i fagskolens styre og ledelse."

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 4-2 første avsnitt andre setning

"Fagskolens beskrivelse av systemet for kvalitetssikring skal vise [...] ansvarsforholdene og rapporteringslinjene."

Fagskolens kvalitetsarbeid skal være forankret i fagskolens styre og ledelse, jf. fagskoletilsynsforskriften § 4-1 første avsnitt første setning. Det betyr at det er styret som må vedta
---

kvalitetssystemet. Fagskolens beskrivelse av systemet for kvalitetssikring skal vise blant annet ansvarsforholdene og rapporteringslinjene, jf. fagskoletilsynsforskriften § 4-2 første avsnitt andre setning. Fagskolen må dermed beskrive rapporteringslinjene og hvem som har beslutningsansvar. Dette må være beskrevet på en måte som sannsynliggjør at rapporteringslinjene og beslutningsansvaret fører til forankring hos styret og ledelsen.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet om forankring er oppfylt.
- Kravet om å beskrive rapporteringslinjene er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Følgende går fram fra beskrivelsen i kvalitetssystemet (sammendrag):

Mål og indikatorer fastsettes og endres av styret. Hvert år behandler styret årsrapporten for siste skoleår, og vesentlige endringer går til styret for vedtak. Alle endringer i systemet rapporteres til styret.

På bakgrunn av den informasjonen årsrapporten framskaffer, vil styret vurdere om de målene og indikatorene som er fastsatt, er hensiktsmessig for å finne kvalitetsnivået i utdanningen.

Rektor er ansvarlig for at rutineene i kvalitetssikringssystemet er kjent blant personalet og studentene, og at rutineene følges. Rektor er ansvarlig for internkontroll og involvering av ansatte og studenter. Rektor og faglig ansvarlig er i fellesskap ansvarlig for å organisere kvalitetsarbeidet gjennom utarbeidelse av systemdokumentasjon og tiltak som sikrer kontinuerlig forbedring av kvaliteten i fagskoleutdanningen. For alle oppgaver som inngår i kvalitetssystemet, har dere oppgitt ansvarlig og hvem den ansvarlige rapporterer til. Faglig ansvarlig lager utkast og gjennomfører oppgaver og rapporterer til rektor der oppgaven ikke gjøres sammen med rektor. Rektor bringer det videre til styret.

Vurdering

Vår vurdering er at kvalitetsarbeidet er godt forankret i styret ved at de vedtar mål og indikatorer, vurderer årlig om disse fungerer etter hensikten og for øvrig vedtar endringer i kvalitetssystemet. I tillegg får de hvert år en oppsummering av kvalitetsarbeidet og vedtar større tiltak.

Arbeidet er også godt forankret hos ledelsen ved rektor og faglig ansvarlig. Rektor har overordnet ansvar og ansvar overfor styret i tillegg til ansvar for noen enkeltoppgaver. For de andre oppgavene er det faglig ansvarlig som er ansvarlig. Rapporteringslinjene mellom disse og fra rektor til styret er godt klargjort.

Samlet sett viser dette at kravet er oppfylt.

Anbefaling

Vi kan ikke se at utdanningsfaglig ansvarlig er involvert i arbeidet utenom ved deltakelse i læringsmiljøutvalget. Vi anbefaler å eventuelt klargjøre involvering av utdanningsfaglig ansvarlig.

3 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning

I gjennomgangen av kravene fører vi først opp kravet som dokumentasjonen er vurdert opp mot under hver overskrift, og deretter NOKUTs vurdering.

3.1 Studieplan

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 femte avsnitt

"Utdanningen skal ha en studieplan som informerer om utdanningens opptakskrav, faginnhold, struktur og undervisnings-, lærings- og vurderingsformer, inkludert praksis."

Hver utdanning må ha egen studieplan. I bestemmelsen er det listet opp minimumskrav for hva studieplanen skal informere om. Dette omfatter informasjon om utdanningens opptakskrav, jf. fagskoletilsynsforskriften kapittel 2, faginnhold og struktur, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav b og undervisnings-, lærings- og vurderingsformer, inkludert praksis, jf. fagskoletilsynsforskriften §§ 2-1 tredje avsnitt bokstav c og 2-4. Studieplanen kan inneholde mer enn dette, men dette er ikke et krav. Det anbefales imidlertid at det også tas inn informasjon om utdanningens navn, jf. § 2-1 tredje avsnitt bokstav a, utdanningens overordnede læringsutbytte, jf. § 2-1 andre avsnitt, utdanningens studiepoeng og omfang, jf. § 2-2, samt arbeidskrav for studentene og læremidler/litteraturliste.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er ikke oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dere har lagt ved en studieplan som inneholder informasjon om utdanningens opptakskrav, faginnhold og struktur og undervisnings-, lærings- og vurderingsformer. Vi vil under "Vurdering" gjengi det som har vært utslagsgivende for vurderingen.

Vurdering

I dette underkapittelet vurderer vi bare om studieplanen inneholder tilstrekkelig *informasjon* om utdanningens opptakskrav, faginnhold og struktur og undervisnings-, lærings- og vurderingsformer. Om opptakskravene oppfyller regelverkets krav om opptak, og om de faglige kravene til utdanningens faginnhold og struktur og undervisnings- lærings- og vurderingsformer er i tråd med regelverket, vurderer vi senere i akkrediteringsrapporten.

Vår vurdering er at dere gir tilstrekkelig informasjon om utdanningens opptakskrav. Vi vurderer at emnebeskrivelsene, inkludert læringsutbyttebeskrivelsene på emnenivå, gir en dekkende beskrivelse av utdanningens faginnhold og struktur. Vår vurdering er at deres opplysninger om undervisnings- og læringsformer oppfyller kravet om å informere om dette. Dere har tilfredsstillende avklart hvordan dere tilrettelegger for utdanningsformen. Utdanningens vurderingsformer og eksamen er beskrevet på en måte som delvis oppfyller kravet om å gi tilstrekkelig informasjon om dette i studieplanen. I emnet «Farge» må det fremgå av studieplanen hva eksamensformen for 6-timers-eksamen er, for eksempel om det er en individuell eksamen eller en gruppeeksamen. Samlet vurderer vi at kravet ikke er oppfylt.

Anbefaling

Studieplanen bør forkortes ettersom den er veldig lang og detaljert. Vi anbefaler at dere fjerner blant annet konkrete dagsplaner og ukeplaner. Studieplanen fremstår som en fremdriftsplan for undervisning, og gir lite rom for pedagogisk selvstendighet for den/de som skal undervise. Å forkorte studieplanen kan bidra til at den blir mer overordnet og kan benyttes som et godt verktøy av studentene. Dette vil også kunne gi rom for faglærere til tilpasning og vekting ut fra klassens/gruppens nivå, progresjon og kompetanse, samt lærers kompetanse.

Kvantiteten og detaljeringen i studieplanen (under ulike tema/emner) kan bli et hinder for studentens mulighet for fordypning og for å oppnå god studieprogresjon og kvalitet. Detaljene vil kunne begrense muligheter og avgjørelser for faglæreren som skal følge opp detaljrike instruksjoner og beskrivelser, for eksempel hvilke spesifikke motiver, med hvilke frukter, matvarer og planter som studenten skal arbeide med.

Vi anbefaler også at dere omtaler studentene som studenter og ikke elever. Litteraturlisten er detaljert, og vi anbefaler at den forkortes noe. Dette gjelder for alle emnene.

Når det gjelder infrastruktur, anbefaler vi at studieplanen definerer hva skolen stiller med av utstyr og verktøy, og hva studentene selv må skaffe. Vi anbefaler at fagskolen skaffer avtaler med leverandør(er) av kunstmateriell slik at studenter kan få rabatter. Det bør også fremgå av planen om studiereisene er obligatoriske eller ikke. Dersom reisene ikke er obligatoriske må det beskrives et alternativt undervisningsopplegg for studenter som ikke kan delta.

3.2 Beskrivelse av infrastruktur

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-6

"Fagskolen skal ha administrative ressurser som er tilpasset utdanningen", og "lokaler, utstyr, tilgang til informasjons- og bibliotekstjenester og annen infrastruktur som er tilpasset utdanningen."

"Administrative ressurser" inkluderer blant annet kontorfaglige ressurser og brukerstøtte til IKT-utstyr og programvare. "Infrastruktur" betyr slikt som lokaler, utstyr og tilgang til informasjons- og bibliotekstjenester. "Lokaler" omfatter lokaler for undervisning, lokaler for de ansatte til å forberede undervisningen og møte studentene, samt lokaler hvor studenter kan drive egenstudier eller gruppearbeid. Med "utstyr" menes for eksempel utstyr i undervisningsrommene, IKT-utstyr, maskiner, kartbord og liknende. "Informasjons- og bibliotekstjenester" omfatter ulike typer tjenester som er tilgjengelig på nett eller analogt som gir studentene tilgang til den informasjonen de trenger som del av utdanningen sin. "Annen infrastruktur" kan blant annet være nettilgang på skolen, læringsplattformer og liknende som er nødvendig for å gjennomføre utdanningen. Administrasjonen og infrastrukturen skal være tilpasset utdanningen i den forstand at omfanget og egenskapene må stå i forhold til utdanningen. Hva som trengs for å organisere og gjennomføre utdanningen for et gitt antall studenter og ansatte, er en konkret vurdering. Relevante momenter i vurderingen er antall studenter og ansatte, om utdanningen er nettbasert eller stedsbasert, om den krever tilgang til spesialutstyr eller rom, hva slags programvare som brukes og liknende.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet om administrative ressurser er oppfylt.
- Kravet om infrastruktur er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dere har lagt ved et vedlegg som beskriver infrastrukturen og de administrative ressursene deres. Vi vil under "Vurdering" gjengi det som har vært utslagsgivende for vurderingen.

Vurdering

Vi vurderer at dere har satt av tilstrekkelig mange årsverk (3 årsverk) til administrative ressurser. Vi vurderer at dette er tilstrekkelig antall årsverk til oppgaver som skal ivaretas av administrasjonen som for eksempel realkompetansevurdering ved opptak, fusk- og klagesaker, søknader om fritak og permisjoner, bidra i evaluering, kvalitetssystemet, fag- og læringsmiljøutvalg, osv.

Dere har beskrevet hvilke avtaler dere har om leie av lokaler og oppgitt hvilke fasiliteter lokalene har. I tillegg har dere lagt ved dokumentasjon om en oppdragsavtale for regnskapsoppdrag mellom fagskolen og et regnskap foretak. Videre har dere beskrevet at studentene vil ha tilgang til informasjons- og bibliotekstjeneste og at dette skal søkes ved akkreditering. Vi vurderer at lokaler, fasiliteter, informasjons- og bibliotekstjenestene og annen infrastruktur er tilpasset utdanningen.

Vi vurderer også at det dere har beskrevet av IT- utstyr og brukerstøtte er tilstrekkelig for utdanningen. Samlet vurderer vi at kravene til infrastruktur og administrative ressurser er oppfylt.

3.3 Utdanningens navn

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav a

"Utdanningen skal ha et dekkende navn."

Kravet er at utdanningen skal ha et "dekkende navn". Ordlyden i "dekkende navn" tilsier at navnet skal signalisere hvilken kompetanse studentene har etter å ha gjennomført utdanningen, og at navnet ikke kan være så overordnet at det ikke er tydelig hva som ligger i utdanningen. Utdanningens navn må gi mening for potensielle studenter, arbeidsgivere og samfunnet ellers. Navnet skal imidlertid ikke i seg selv si noe om utdanningens nivå eller lengde, og skal dermed ikke inneholde ordet "fagskoleutdanning" eller henviser til antall studiepoeng utdanningen er på. Kravet til utdanningens navn må ses i sammenheng med og speile utdanningens læringsutbytte. Utdanningens navn må være så presist at det ikke forveksles med andre utdanninger som har et annet nivå eller læringsutbytte. Det betyr at navnet må skille seg fra navn på eksisterende utdanninger som ligger på et annet nivå i NKR, og navn på andre fagskoleutdanninger som er vesentlig lengre eller kortere.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er ikke oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningens navn er ifølge søknaden «Billedkunst».

Vurdering

Navnet Billedkunst er ikke dekkende for utdanningens innhold. Dette er fordi utdanningen, slik som den er beskrevet, inneholder todimensjonal billedkunst som tegning, figurativt maleri, fargelære, kalligrafi og kunsthistorie, i tillegg til noe illustrasjon. Utdanningen slik som den er beskrevet forstås som svært spesialisert innenfor todimensjonal figurativ kunst og kalligrafi. Tredimensjonal billedkunst er ikke beskrevet. Det samme gjelder for grafikk. Det må det tydelig fremgå i navnet hva utdanningen inneholder: figurativ todimensjonal kunst og kalligrafi, og eventuelt også illustrasjon.

Tid og rom er ikke omfattet av utdanningen. Det vil si skulptur og tredimensjonale kunstuttrykk i konstruktive og plastiske materialer, performance, kunst i offentlig rom og konseptkunst. Innenfor kunstfeltet er dette disipliner som innbefattes av begrepet billedkunst, uavhengig av utdanningsnivå på utdanningen. Grafikk, veving, kunsthåndverk og fotokunst er heller ikke innbefattet i utdanningen.

I Store norske leksikon står det følgende om billedkunst: "Billedkunst er en betegnelse for kunstarter som uttrykker seg i visuelle bilder og er formet i et bearbejdet materiale. Billedkunst omfatter maleri, tegning, grafikk, skulptur, veving, kunsthåndverk og fotokunst."

Ettersom utdanningen ikke inneholder tredimensjonal kunst er ikke navnet "billedkunst" for denne utdanningen dekkende og kravet om utdanningens navn ikke oppfylt.

3.4 Utdanningens faginnhold og struktur

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav b

"Utdanningen skal ha et faginnhold og en struktur som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet."

Utdanningen skal ha et faginnhold og en struktur som er "egnet" til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. En alminnelig språklig forståelse av "egnet" tilsier at utdanningen skal ha et innhold og må være organisert på en måte som gjør det mulig for studentene å oppnå utdanningens læringsutbytte. De fleste utdanninger er delt opp i emner. Emnene skal til sammen bidra til at det overordnede læringsutbyttet oppnås. Hvert emnes innhold og omfang, og sammenhengen mellom emnene, må være fastsatt i studieplanen. For at kravet skal være oppfylt må faginnholdet verken være for snevert eller omfattende til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. Videre kreves det at rekkefølgen og sammenhengen mellom emner og temaer er logisk, og støtter opp under den læringsprosessen studentene skal gjennomgå.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er ikke oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen er ifølge søknaden delt opp i følgende emner:

- Emne 1: Tegning (50 stp.)
- Emne 2: Farge (10 stp.)
- Emne 3: Kunsthistorie 1 (5 stp.)
- Emne 4: Maleri (15 stp.)
- Emne 5: Entreprenørskap (10 stp.)
- Emne 6: Profesjonalisering (10 stp.)
- Emne 7: Kunsthistorie 2 (5 stp.)
- Emne 8: Fordypningsoppgave (15 stp.)

Vi gjengir ikke hvilke temaer som hører til under de ulike emnene her, men viser til temaene som framgår av søknadens vedlegg om utdanningens innhold og struktur.

Vurdering

Vi vurderer at innholdet og strukturen ikke er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. Vår vurdering er at dere har levert en strukturert og realistisk plan for utdanningen, men den ikke dekker tredimensjonal kunst som er en del av Billedkunst. Dette henger sammen med punkt 3.3 om utdanningens navn og punkt 3.7 om overordnet læringsutbytte. Vi vurderer at innholdet derfor ikke er egnet til å oppnå læringsutbyttet. Dersom utdanningens navn endres slik at den omfatter todimensjonalt kunst (som for eksempel tegning og maleri) og læringsutbyttebeskrivelsene endres deretter, kan innholdet være dekkende.

3.5 Undervisnings, lærings- og vurderingsformer

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav c

"Utdanningen skal ha undervisnings-, lærings- og vurderingsformer som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet"

Utdanningens undervisnings-, lærings- og vurderingsformer skal være utformet og organisert på en måte som gjør det mulig for studentene å oppnå utdanningens læringsutbytte. De må derfor være tilpasset utdanningen. Undervisnings-, lærings- og vurderingsformene må understøtte faginnholdet og strukturen, og må passe til utdanningsformen enten den er stedbasert, nettbasert eller en kombinasjon av disse. Vurderingsformene må være tilpasset emnene og læringsaktivitetene, og må være tilpasset hensikten om å gi studentene tydelige mål og tilbakemeldinger. Det må også være mulig gjennom vurderingsformene å kunne fastsette i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet. Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer påvirker hverandre. Det må derfor foretas en konkret helhetsvurdering av om kravet er oppfylt samlet sett. Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer skal fremgå av studieplanen, jf. samme bestemmelses femte avsnitt.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er ikke oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dere har lagt ved en studieplan som beskriver utdanningens undervisning-, lærings- og vurderingsformer. Vi vil under "Vurdering" gjengi det som har vært utslagsgivende for vurderingen.

Vurdering

Vi vurderer at undervisnings-, lærings- og vurderingsformene dere har beskrevet i studieplanen ikke er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. Studieplanen inneholder beskrivelser av vurderingsformene, og vi vurderer at disse er tilpasset emnene og læringsaktivitetene. Likevel er ikke undervisnings-, lærings- og vurderingsformene egnet til å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd. Dette er fordi begrepet billedkunst omfatter tredimensjonalt kunst, noe som ikke er gjenspeilet i

undervisnings-, lærings- og vurderingsformene. I emnet «Farge» må det fremgå av studieplanen hva eksamensformen for 6-timers-eksamen er, for eksempel om det er en individuell eksamen eller en gruppeeksamen. Vi kan ikke vurdere om vurderingsformen for dette emnet er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet, fordi vi ikke vet hvilken vurderingsform emnet skal ha.

Samlet vurderer vi at dere har ikke beskrevet undervisnings-, lærings- og vurderingsformene som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet.

Anbefalinger

Vi anbefaler at arbeidskravene og vurderingsformene endres. Vi anbefaler at dere beskriver arbeidskravene for emnene noe mindre detaljert i studieplanen, og at informasjonen om antall bilder som skal leveres for hvert emne og tema forkortes. I tillegg ser det i dokumentasjonen ut som at arbeidskravene gjennomgående er lik eksamen.

I emnet Maleri (15 stp.) skal det leveres 17 bilder, mens det i emnet Tegning (50 stp.) skal leveres 11 bilder. Dette mener vi er inkonsekvent ut fra emnenes omfang i studiepoeng. Fagskolen bør redusere kravet om antall innleverte bilder for alle emnene. Vi anbefaler at dere ikke krever to sorter papir/materialer fra to forskjellige produsenter (til sammen fire kvaliteter) for innleverte bilder (arbeidskrav). Dette blir fordyrende for studentene og vil ha minimal innvirkning på vurdering av oppnådd læringsutbytte.

I emnet Farge (10 stp.) er det arbeidskrav om 150 arbeider og minst 20 typer papir. Her vil trolig kvantiteten gå ut over kvaliteten. For eksamen kreves det 6 bilder fra 12 oppgitte tema. Videre er det beskrevet 6 timers muntlig eksamen hvor det også inngår utstilling. Her er det uklart om arbeidskrav og eksamen er samme sak. Videre er det utydelig ut ifra dokumentasjonen om eksamenen på seks timer er individuell eller om den innebærer en gruppeeksamen. Det er også uklart om eksamenen er tredelt, med en innleveringsdel av fysiske arbeider, notater og en muntlig eksamen. Vi anbefaler at dere tydeliggjør dette.

For innleverte refleksjonsnotater i Kunsthistorie 1 og 2 er det oppgitt krav om antall sider. Videre er det krav om minimum 90 og maksimum 135 innleverte bilder. For Kunsthistorie 2 er det krav om minimum 80 og maksimum 120 innleverte bilder. Vi anbefaler at dere reduserer kravet om antall innleverte bilder, og at antall temaer/motiver også reduseres for å gi studentene rom for fordypning.

For arbeidskrav/emneeksamen Profesjonalisering (10 stp.) kan det se ut som om det skal leveres inn 146 bilder i x antall temaer/motiver. Dette er muligens en feil i teksten. Vi anbefaler at dere beskriver arbeidskrav uten for mange detaljer og at dere reduserer hvor stort antall innleverte bilder studentene må levere.

3.6 Samarbeid med aktører i yrkesfeltet

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt

"Fagskolen skal samarbeide med aktører i arbeidslivet for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for ett eller flere yrkesfelt."

Ordlyden i kravet viser til at utdanningen skal være yrkesrettet, og stiller krav til formålet med samarbeidet mellom fagskolen og aktører i arbeidslivet. Kravet må tolkes i lys av fagskoleloven § 4 første avsnitt andre setning, som sier at fagskoleutdanning skal gi kompetanse som kan tas i bruk for å løse oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak. Også i forarbeidene til fagskoleloven er det gitt uttrykk for at fagskoleutdanninger skal svare til behov i arbeidsmarkedet.

Fagskoleutdanning skal dermed være en avsluttet og selvstendig utdanning med opplæring i spesifikke ferdigheter, som skal kunne tas i bruk for å løse konkrete oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak. Samarbeidspartnerne må være relevante for å kunne sikre at utdanningen kan tas i bruk i arbeidslivet. Fagskolen må i søknaden vise at de har planer om regelmessig og systematisk samarbeid med arbeidslivet. Det sentrale er at samarbeidet bidrar til at utdanningen er relevant for minst ett yrkesfelt. Det er ikke tilstrekkelig at enkeltpersoner i fagmiljøet har uformell kontakt med representanter for yrkesfeltet. Samarbeidet med arbeidslivet bør handle om utvikling, gjennomføring og evaluering av utdanningen.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I søknaden oppgir dere at dere samarbeider med disse aktørene i arbeidslivet:

- Lillestrøm Kunstforening, v/styreleder Tina Kjensli
- Dag Hol, visuell kunstner, org.nummer 912263002
- Ross Kolby, visuell kunstner, org.nummer 994982230
- Bokstaven Bokbinding & Kalligrafi Tone Goborg, ogr.nummer 986200681
- Polsangi Artworks, org.nummer 995508966

Det går fram at dere har samarbeidet om utviklingen av utdanningen og at dere har planer om framtidig samarbeid om utdanningen. I søknaden beskriver dere framtidig samarbeid med Lillestrøm kunstforening. Avtalen innebærer at partene utvikler et samarbeid eksempelvis om utvikling av kunnskapsmiljø, organisering av utstillinger og prosjektarbeid. Videre beskriver dere et framtidig samarbeid med Dag Hol, Ross Kolby, Bokstaven Bokbinding & Kalligrafi Tone Goborg, Polsange Artworks. Dette samarbeidet innebærer blant annet kvalitetssikring av fagskoleutdanningen, deltakelse i fagråd, to faste årlige møtepunkter hvor læringsutbyttebeskrivelser og innhold i utdanningen skal gjennomgås og mulighet utvikle et kunnskapsmiljø i tilknytning til skolen som er utadvendt og til nytte for både bransjen og studenter.

Vurdering

Dere beskriver at dere har samarbeidet med aktører fra yrkesfeltet i utviklingen av denne utdanningen. Vi vurderer at de navngitte virksomhetene sikrer tilfredsstillende bredde for utdanningen, og at de vil kunne bidra til å sikre at læringsutbyttet er relevant for yrkesfeltet. Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

3.7 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleloven § 5 andre avsnitt tredje setning

"Akkreditert fagskoleutdanning skal være i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk."

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt

"Utdanningens læringsutbytte skal være utformet i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), og kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for å utøve yrket."

Fra Fagskoleloven § 4a første avsnitt første setning

"Fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid."

Bestemmelsene om læringsutbytte stiller krav til hvordan læringsutbyttet skal beskrives, og på hvilket nivå kvalifikasjonene skal være. En læringsutbyttebeskrivelse skal beskrive hva en person vet, kan og er i stand til å gjøre som resultat av læringsprosessen som skjer gjennom utdanningen, jf. forskrift om NKR og EQF (Det europeiske rammeverket for kvalifikasjoner) § 2 bokstav c. Utdanningens læringsutbytte er styrende for mange andre sider av utdanningen. Det må være samsvar mellom det overordnede læringsutbyttet og utdanningens navn, omfang, nivå i NKR, faginnhold og struktur, opptakskrav og fagmiljø. Læringsutbyttet skal være på nivå 5 i NKR, jf. fagskoleloven § 4 første avsnitt første setning. Det må derfor vurderes om læringsutbyttebeskrivelsen(e) er i tråd med NKR nivå 5.1 eller 5.2. Søkeren må i søknaden oppgi hvilket nivå i NKR utdanningen ligger på. For utdanninger på 90 studiepoeng, eller utdanninger som bygger videre på andre fagskoleutdanninger uavhengig av omfang, skal søkeren oppgi det nivået som stemmer best overens med utdanningens læringsutbytte. Kravet om utdanningens læringsutbytte, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt, henger tett sammen med kravet i fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt om samarbeid med yrkesfeltet, og fagskolelovens krav om at utdanningen må gi en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, jf. fagskoleloven § 4 første avsnitt andre setning. Det må derfor vurderes om kvalifikasjonen er tilstrekkelig for å utøve yrket, om utdanningen gir en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, og om læringsutbyttet er relevant for yrkesfeltet. Læringsutbyttebeskrivelsen må være så fagspesifikk at den gir mening som en overordnet beskrivelse av kompetansen, og den kan ikke ligge for tett på de generelle formuleringene i NKR. Det må også være mulig å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd. Hvis fagskolen benytter karakterer som vurderingsuttrykk, må det være mulig å sette karakterer på studentene som speiler hvor godt de mestrer læringsutbyttet. Det må til slutt vurderes om studentene kan oppnå læringsutbyttet med

grunnlag i startkompetansen de kommer inn med (utdanningens opptakskrav). Alle studenter som har fullført og bestått utdanningen, skal minimum ha oppnådd utdanningens overordnede læringsutbytte. Fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid, jf. fagskoleloven § 4 a første avsnitt første setning.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet om at kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for å utøve yrket er ikke oppfylt.
- Vi har ikke vurdert om kravet til omfang er oppfylt
- Kravet om at læringsutbyttet skal være i samsvar med NKR er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dere oppgir i søknaden at utdanningen gir uttelling i 120 studiepoeng og ligger på nivå 5.2 i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR).

Utdanningen har følgende overordnede læringsutbytte:

Kunnskap

Kandidaten:

- har kunnskap om metoder, teknikker og materialer som anvendes i utforming av billedkunst
- kan vurdere egen billedkunst i forhold til gjeldene normer og krav til det billedkunst feltet
- har kunnskap om billedkunst og kjennskap til billedkunstnere
- kan oppdatere sin kunnskap om billedkunst gjennom kontakt med billedkunstnere
- kjenner til den billedkunst historie, tradisjoner, egenart og plass i samfunnet og det offentlige liv
- har innsikt i egne utviklingsmuligheter innen billedkunst

Ferdigheter

Kandidaten:

- kan gjøre rede for sine faglige valg for utforming av billedkunst
- kan reflektere over egen utøvelse av billedkunst og justere denne under veiledning av billedkunstner
- kan finne og henvise til informasjon og fagstoff om billedkunst og vurdere relevansen for en kunstfaglig problemstilling
- kan kartlegge et visuelt kunstuttrykk og identifisere kunstfaglige problemstillinger og behov for iverksetting av tiltak

Generell kompetanse

Kandidaten:

- Kan planlegge og utforme billedkunst (bilder) og prosjekter alene og som deltaker i kunstfaglig gruppe og i tråd med etiske krav og retningslinjer
- kan utføre billedkunst bilder etter kunstinstitusjonens behov
- kan bygge relasjoner med fagfeller og på tvers av billedkunst, samt med eksterne kunstnere
- kan utveksle synspunkter med andre med kunstfaglig bakgrunn og delta i diskusjoner om utvikling av god utøvelse av billedkunst

kan bidra til organisasjonsutvikling gjennom bruk av kunnskap og ferdigheter om billedkunst

Vurdering

Vi vurderer at dere oppfylder kravet om at utdanningens læringsutbytte skal være i samsvar med NKR.

Selv om kravet om at læringsutbyttet skal være i samsvar med NKR er oppfylt, er ikke beskrivelsene presise nok til at vi vurderer at kvalifikasjonene er tilstrekkelig til å utøve yrket. Grunnen til dette er at begrepet «billedkunst» omfatter mer enn hva som er innholdet i denne utdanningen. Dere må derfor endrede overordnet læringsutbyttebeskrivelsene, under kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse, slik at begrepet «billedkunst» erstattes av mer dekkende begrep, for eksempel “figurativt maleri, tegning og illustrasjon” eller “todimensjonal figurativ billedkunst (og kalligrafi)”, eller liknende. Deretter må dere gå gjennom alle læringsutbyttebeskrivelsene som en konsekvens av endring av forståelsen av begrepet billedkunst.

Hvis dere ønsker å beholde utdanningsnavnet «Billedkunst» og læringsutbyttebeskrivelsene som er beskrevet i søknaden, må faginnholdet, undervisnings- og lærings- og vurderingsformer endres slik at de er egnet til å oppnå de læringsutbyttebeskrivelsene som er beskrevet i søknaden. Dette henger sammen med vurderingene under punkt 3.3 om Utdanningens navn, punkt 3.4 om «Faginnhold og struktur» og 3.5 «Undervisnings, lærings og vurderingsformer».

På grunn av at dere må gjøre endringer i utdanningens overordnede læringsutbytte og/eller faginnhold, har vi ikke vurdert om kravet til omfang er oppfylt. Om kravet til omfang er oppfylt, vil avhenge av hvilke endringer dere eventuelt gjør før en eventuell ny akkrediteringssøknad.

3.8 Avtaler, omfang og nivå

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleforskriften § 47 fjerde avsnitt

"NOKUT skal påse at fagskoleutdanningen er i tråd med de internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler som Norge er forpliktet til å følge."

Kravet er bare relevant dersom det finnes internasjonale standarder, konvensjoner eller avtaler som har betydning for den aktuelle fagskoleutdanningen. Det må vurderes konkret hvorvidt det finnes et

internasjonalt regelverk som er av betydning for den enkelte fagskoleutdanning. Det som kreves er at fagskoleutdanningen er "i tråd med" det relevante internasjonale regelverket. En alminnelig språklig forståelse av "i tråd med" tilsier at det sentrale er at fagskoleutdanningen ikke har et innhold som strider mot eller ikke er i samsvar med det internasjonale regelverket. Det må derfor vurderes hvorvidt det er noe ved utdanningen som ikke er forenlig med en internasjonal avtale, konvensjon eller standard.

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

3.9 Opptakskrav

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleforskriften § 7 første avsnitt, fjerde avsnitt første setning og femte avsnitt første setning

"Kvalifisering for opptak (1) Opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse [...], eller tilsvarende realkompetanse. (4) Styret selv kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen. (5) Styret selv kan i tillegg stille opptakskrav om fullført og bestått fagskoleutdanning til fagskoleutdanninger."

Bestemmelsen stiller krav til hvilke opptakskrav fagskolen kan stille for utdanninger. Fagskoleopptak er regulert i fagskoleloven § 16. Fagskoleforskriften § 7 presiserer fagskolelovens kvalifiseringskrav. Det er presisert i bestemmelsens første avsnitt at opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse, eller tilsvarende realkompetanse. Innenfor disse rammene er det fagskolen selv som bestemmer hvilke opptaksgrunnlag som gjelder for de utdanningene den tilbyr. Dette skal vedtas i forskrift, jf. fagskoleloven § 16 fjerde avsnitt, og skal også stå i studieplanen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 femte avsnitt. I studieplanen er opptakskravet gjerne presisert mer i detalj enn i forskriften. Opptakskravet må oppgi hva som er det generelle opptakskravet til studiet, det vil si for eksempel å oppgi de aktuelle fagbrevene som gir opptak. Videre må opptakskravet ses i sammenheng med utdanningens overordnede læringsutbyttebeskrivelser, innhold og omfang. Det må vurderes om det er realistisk at studentene kan nå det overordnede læringsutbyttet innenfor det oppgitte omfanget (studiepoeng) for utdanningen med opptakskravet som er gitt. Opptakskravet skal også inneholde bestemmelser om realkompetansevurdering i tråd med fagskoleloven § 16 og fagskoleforskriften § 7. Realkompetanse er definert i fagskoleforskriften § 2 bokstav b som "dokumentert kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse tilegnet uavhengig av læringsarena, gjennom formell, ikke-formell og uformell læring". Opptak på grunnlag av realkompetanse forutsetter en tilsvarende kompetanse som det generelle opptakskravet til utdanningen. I utgangspunktet er det kun søkere som er 23 år eller eldre i opptaksåret som kan tas opp på grunnlag av realkompetanse, jf. fagskoleloven § 16 andre avsnitt første setning. Det kan imidlertid gis unntak fra alderskravet for kunstfaglige skoleutdanninger, jf. fagskoleforskriften § 8, jf. fagskoleloven § 16 andre avsnitt. Fagskolens styre kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen, jf.

fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt. Det spesielle opptakskravet må være "relevant" for den konkrete utdanningen. Med spesielle opptakskrav menes "krav om bestemte fag, fagbrev, svennebrev, karakterer, poeng, opptaksprøver, arbeidserfaringer, autorisasjoner, sertifiseringer eller andre yrkesgodkjenninger", jf. fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt andre setning. Listen er uttømmende, og fagskolen har ikke har anledning til å stille andre spesielle opptakskrav enn de som er listet opp. Dersom fagskolen har satt spesielle opptakskrav for utdanningen, må det komme tydelig frem hva som kreves av søkerne. Dersom en utdanning har opptaksprøve som spesielt opptakskrav, må fagskolen fastsette hvor stor vekt opptaksprøven skal tillegges, jf. fagskoleforskriften § 18. I henhold til fagskoleforskriften § 7 tredje avsnitt kan realkompetansevurdering ikke foretas for opptak til fagskoleutdanninger der fagskolen har stilt som spesielt opptakskrav at studenten har yrkesgodkjenning, autorisasjon eller sertifisering etter annen lovgivning med grunnlag i fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Formelle opptakskrav er i tråd med regelverket.
- Beskrivelse av realkompetansevurdering er i tråd med regelverket.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden følgende opptakskrav: «fullført og bestått videregående opplæring med Kunst, design og arkitektur». I tillegg må søkerne ha kompetanse i engelsk skriftlig og engelsk muntlig tilsvarende Engelsk vg1 og vg2 yrkesfaglige utdanningsprogram i videregående opplæring. Dokumentasjon av formell kompetanse i engelskkunnskaper må fremlegges i form av karakterutskrift enten fra Engelsk vg1 studieforbereende eller Engelsk vg1 og vg2 yrkesfaglig utdanningsprogram i videregående opplæring. Dere skriver også at søkere med realkompetanse kan tas opp til utdanning. Søkere som ikke tilfredsstillt opptakskravet for formell kompetanse, kan søke om opptak på grunnlag av realkompetanse. Minimumsalder for opptak på bakgrunn av realkompetanse er at søker fyller 23 år i løpet av året det søkes opptak. Opptakskomite som består av rektor og daglig leder foretar realkompetansevurdering. Rektor fatter vedtak om opptak på bakgrunn av realkompetanse. Realkompetansen vurderes opp mot læringsutbytte på nivå 4A i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring.

Vurdering

Vi vurderer at opptakskravet er relevant for en fagskoleutdanning i Billedkunst, og at bestemmelsene om realkompetanse er i tråd med regelverket. Vi vurderer også at det er sammenheng mellom opptakskravet, utdanningens innhold og arbeidsfeltet kandidatene skal ut i. Samlet sett vurderer vi at dette kravet er oppfylt.

Anbefaling

Vi anbefaler at opptakskomité består av rektor og fagansvarlig, eventuelt også faglærer.

3.10 Politiattest

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleloven § 27 første og andre avsnitt

"I utdanninger der studenter kan komme i kontakt med mindreårige som del av klinisk undervisning eller praksisstudier, skal fagskolen kreve at studentene skal legge frem politiattest som omtalt i politiregisterloven § 39 første ledd. Fagskolen kan kreve politiattest ved opptak eller underveis i slike utdanninger. Hvis det er gitt særlige regler om politiattest for bestemte typer arbeid, gjelder disse reglene tilsvarende for studenter som deltar i praksisstudier eller klinisk undervisning."

Ifølge ordlyden har fagskolen en plikt til å kreve politiattest i visse situasjoner. Ordlydsforståelsen støttes av forarbeidene. I vurderingen av om det skal kreves politiattest ved opptak, er det ikke nødvendig at studenten med sikkerhet vil komme i kontakt med mindreårige. I forarbeidene til fagskoleloven er det lagt til grunn at det er tilstrekkelig at det er en mulighet for at studenten, i forbindelse med praksisstudier eller klinisk undervisning, kan komme i kontakt med mindreårige på en slik måte at overgrep kan finne sted. Dersom utdanningen ikke har obligatorisk praksis eller klinisk undervisning, er det ikke adgang til å kreve politiattest ved opptak. Dette gjelder også dersom det bare er en mulighet for at studenten velger praksisopplæring eller klinisk undervisning i fremtiden. Fagskolen kan imidlertid kreve politiattest fra disse studentene senere i utdanningsløpet dersom de skal delta i praktisk eller klinisk undervisning hvor de vil kunne komme i kontakt med mindreårige på en slik måte at overgrep kan finne sted. Politiattest kan bare brukes dersom den bidrar til å øke tilliten til at mindreårige tas hånd om av skikkede personer, jf. politiregisterloven § 37 første avsnitt nr. 4. Det er i forarbeidene til fagskoleloven lagt til grunn at i utdanninger der en student kan komme i kontakt med utviklingshemmede eller andre sårbare grupper, vil vedkommende også kunne komme i kontakt med mindreårige. I forarbeidene til fagskoleloven går det fram at man med "praksisstudier" legger Universitets- og høgskolerådets definisjon til grunn: studier som "kjennetegnes av at studenten for en tidsbestemt periode befinner seg i en situasjon hvor han eller hun skal arbeide omtrent som en yrkesutøver. Kravene til oppgaver, omfang og utførelse vil være ulike avhengig av hvor i studieløpet studenten befinner seg. Situasjonen er som oftest kjennetegnet av at praksisstudiene gjennomføres utenfor utdanningsinstitusjonens egen ramme, og at en fagperson på praksisstedet er veileder".

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

3.11 Skikkethetsvurdering

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleforskriften § 27 første og andre avsnitt

"Skikkethetsvurdering skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26. [...] Ved akkreditering av fagskoleutdanning skal det vurderes om fagskolen skal foreta skikkethetsvurderinger for den aktuelle fagskoleutdanningen."

Fra Fagskoleforskriften § 26

"En skikkethetsvurdering skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket. En student som i utdanningen eller i fremtidig yrkesutøvelse kan utgjøre fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner, er ikke skikket for yrket."

Det følger av fagskoleforskriften § 27 andre avsnitt at det ved akkreditering av utdanning skal vurderes om fagskolen skal foreta skikkethetsvurderinger for den aktuelle fagskoleutdanningen. Formålet med en skikkethetsvurdering er å avdekke om studentene har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket, jf. fagskoleforskriften § 26 første setning. Skikkethetsvurderinger skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26, jf. § 27 første avsnitt første setning. I utdanninger der studentene er i kontakt med barn, unge eller voksne i sårbare posisjoner, og kan utsette deres liv, fysiske og/eller psykiske helse, rettigheter og sikkerhet for fare skal det dermed foretas skikkethetsvurderinger, jf. § 26, jf. § 27. Sårbare situasjoner kan være hvis studenter har ansvar eller omsorg for et individ, og der det kan oppstå et tillitsforhold. Dette kan for eksempel være dersom studenter skal møte sårbare individer som en del av arbeidsoppgavene i praksis eller klinisk undervisning. Et annet eksempel er dersom studentene er avhengig av hverandre og sårbare i læringssituasjonen eller yrkesutførelsen, blant annet som kollegaer. Dersom studenter kan utgjøre en slik fare, må det foretas skikkethetsvurdering, jf. § 27 første avsnitt første setning. Det er fagskolens ansvar å legge utdanningene til rette for at vurderingen av om en student er skikket for yrket, kan foretas innenfor rammene av utdanningen. Læringsformene må dermed være egnet til å avdekke studentenes skikkethet. Det er kun utdanninger definert i § 27, jf. § 26 som kan underlegges en egen skikkethetsvurdering.

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

3.12 Fagmiljø

3.12.1 Fagmiljø – kravene dere selv har fastsatt

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 tredje avsnitt

"Fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning"

Fagmiljø er definert i fagskoletilsynsforskriften § 1-2 bokstav a som "de som regelmessig og direkte bidrar til å gjennomføre, organisere eller utvikle utdanningen eller fagområdet". Det følger av fagskoletilsynsforskriften § 2-3 tredje avsnitt at fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets

størrelse, kompetanse og sammensetning. Fagskolen må fastsette egne fagspesifikke krav til hvilket fagmiljø den enkelte utdanning skal ha. Dette gjelder også krav til rollene som faglig og utdanningsfaglig ansvarlig. De kravene fagskolen selv fastsetter, må oppfylle kravet i fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og andre avsnitt, jf. kapittelet «Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt». Det betyr at kravene må sikre at fagmiljøets størrelse og kompetanse står i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart. Kravene må også sikre at det i fagmiljøet finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring. Fagskolen må stille krav til utdanning for faglig ansvarlig som er relevant for utdanningens innhold og egenart. Videre må fagskolen stille krav til utdanningsfaglig utdanning for utdanningsfaglig ansvarlig. Vi viser for øvrig til utdypingen av disse kravene til fagmiljøet under kapittelet «Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt».

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravene dere stiller til utdanningsfaglig ansvarlig er ikke samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Kravene dere stiller til den faglig ansvarlige er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Kravene dere stiller til fagmiljøets kompetanse og sammensetning er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Kravene dere stiller til fagmiljøets størrelse er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Vi viser til kravspesifikasjonen for fagmiljøet (dokumentet som viser hvilke krav fagskolen har fastsatt). Vi vil under "Vurdering" gjengi det som har vært utslagsgivende for vurderingen.

Vurdering

Faglig ansvarlig

Vi vurderer at kravene dere har stilt til faglig ansvarlig oppfyller kravene i regelverket. Dere stiller krav om at faglig ansvarlig har bachelorgrad i enten billedkunst eller design, industriell design, arkitektur eller kunst (eller tilsvarende). Vi vurderer at en slik utdanningsbakgrunn er relevant for utdanningens innhold og egenart. Faglig ansvarlig må også ha utøvd sitt yrke i minst 5 år etter 2013. Dere beskriver videre at faglig ansvarlig skal ha vunnet priser eller har kunder i flere land, eller har erfaring med organisering av art festivaler, seminarer, etc. eller har hatt kunstutstillinger de siste to årene. Faglig ansvarlig skal være ansatt i minst 50 prosent.

Anbefaling

Vi anbefaler at dere vurderer å endre kravene til faglig ansvarlig som for eksempel «skal ha vunnet priser eller har kunder i flere land». Det kan være vanskelig å rekruttere en faglig ansvarlig som oppfyller disse kravene ved en eventuell rekruttering av ny faglig ansvarlig i fremtiden.

Dere oppgir et årstall (2013) for hvor gammel yrkeserfaringen skal kunne være. Dere bør i stedet fastsette et visst antall år, i dette tilfellet for eksempel at yrkeserfaringen ikke kan være eldre enn 10 år. Dette fordi kravspesifikasjonen er noe som skal gjelde framover, og ikke bare på søknadstidspunktet. Alternativt kan dere justere årstallet hvert år.

Utdanningsfaglig ansvarlig

Vi vurderer at de kravene dere har stilt til utdanningsfaglig ansvarlig ikke oppfyller kravene i regelverket. Dere stiller krav om at utdanningsfaglig ansvarlig har minimum 60 studiepoeng i pedagogikk i form av enten PPU, praktisk pedagogisk utdanning eller annen utdanning innen pedagogikk/didaktikk.

Vi vurderer at krav til PPU (praktisk pedagogisk utdanning) oppfyller kravet til utdanningsfaglig utdanning. Formuleringen «eller annen utdanning innen pedagogikk/didaktikk» åpner imidlertid for utdanningsfaglig utdanning som ikke er rettet mot voksne. Dere må presisere at den utdanningsfaglige utdanningen må være rettet mot læring på minimum nivå med videregående opplæring. Vi vurderer derfor at kravene dere har stilt til utdanningsfaglig ansvarlig ikke oppfyller kravene i regelverket. Vi vurderer at kravene dere stiller til tilleggskompetanse for utdanningsfaglig ansvarlig er egnet for rollen.

Anbefaling

Dere oppgir et årstall (2013) for hvor gammel yrkeserfaringen skal kunne være. Dere bør i stedet fastsette et visst antall år, i dette tilfellet for eksempel at yrkeserfaringen ikke kan være eldre enn 10 år. Dette fordi kravspesifikasjonen er noe som skal gjelde framover, og ikke bare på søknadstidspunktet. Alternativt kan dere justere årstallet hvert år.

Fagmiljøets kompetanse og sammensetning

Vi vurderer at kompetansekravene dere har stilt til faglærerne er relevante. Kravene dere har stilt sikrer at det finnes personer i fagmiljøet med utdanning minst på bachelornivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring. Dere har listet opp kompetansekrav knyttet til hvert enkelt emne for at kompetansen best mulig skal være tilpasset de ulike emnene. Det skal for eksempel finnes faglærere med utdanning på bachelornivå innen billedkunst, industriell design, arkitektur eller tilsvarende. Det skal finnes personer med utdanningsfaglig kompetanse (PPU praktisk pedagogisk utdanning) i fagmiljøet, og dere har stilt krav om relevant og oppdatert yrkeserfaring i og med at dere krever at faglærere må ha utøvd yrket sitt i minst tre år i etter 2013. Dere har også utformet krav for sensorer, instruktører og oppfølgingslærere.

Fagmiljøets størrelse

Fagmiljøets størrelse står i forhold til innholdet og egenarten til denne utdanningen. Vi vurderer at kravet deres om antall årsverk og fagpersoner knyttet til utdanningen er tilstrekkelig for den studentmassen som dere planlegger å ta opp. Dere krever at det skal være 5 årsverk av fagpersoner for en studentmasse på 25 personer.

3.12.2 Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og andre avsnitt

"Fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart. I fagmiljøet skal det finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring. Utdanningen skal ha en a. faglig ansvarlig som har ansvar for utviklingen og gjennomføringen av utdanningen. Den faglig ansvarlige skal ha utdanning som er relevant for utdanningens innhold og egenart, og være ansatt i minst 50 prosent stilling ved fagskolen. b. utdanningsfaglig ansvarlig med utdanningsfaglig utdanning som har ansvar for å legge til rette for studentenes læring."

Fagmiljø er definert i fagskoletilsynsforskriften § 1-2 bokstav a som "de som regelmessig og direkte bidrar til å gjennomføre, organisere eller utvikle utdanningen eller fagområdet". Fagmiljøet kan bestå av fast ansatte, midlertidige ansatte og timelærere, og de ansatte kan være i heltids- eller deltidsstillinger. Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første avsnitt første setning beskriver et overordnet krav om at fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til utdanningens innhold og egenart og til hvor mange studenter som til enhver tid tar utdanningen. Det er ikke stilt noen absolutte krav til hvor mange personer som må være del av fagmiljøet. Det sentrale er at fagmiljøet må bestå av nok personer til at det er mulig å gjennomføre alle aktivitetene knyttet til planlegging, undervisning, tilbakemelding, vurdering og liknende. Hvor mange personer som trengs, vil i stor grad avhenge av hvor mange studenter som tar utdanningen. Fagmiljøets størrelse bør også være robust nok til å tåle endringer som for eksempel uventet fravær. Det stilles konkrete krav til hva slags kompetanse personer i fagmiljøet skal ha. Kompetansekravene gjelder for det samlede fagmiljøet. Hvilken kompetanse som skal finnes i et konkret fagmiljø, krever en konkret vurdering av blant annet den enkelte utdanningens faginnhold og undervisningsform. Fagmiljøet må ha rett faglig kompetanse til å kunne gjennomføre opplæring og vurdering i tråd med studieplanen. Utdanningsformen vil kunne påvirke hvilken kompetanse som er nødvendig i fagmiljøet. Også sammensetningen av studentene, og studentenes startkompetanse, vil kunne påvirke hva som kreves av fagmiljøet. I tillegg til det overordnede kravet, er det også et krav i bestemmelsens første avsnitt andre setning om at det finnes noen i fagmiljøet med relevant utdanning minst på fagskolenivå, relevant utdanningsfaglig kompetanse, jf. § 1-2 bokstav b, og oppdatert relevant yrkeserfaring. Disse kravene er relative og må stå i forhold til utdanningens type og målgruppe. Utdanningsfaglig ansvarlig: Kravet i § 2-3 andre avsnitt bokstav b er at den utdanningsfaglige ansvarlige har "utdanningsfaglig utdanning". Med utdanningsfaglig utdanning menes pedagogisk utdanning. Det forutsettes at det trengs utdanningsfaglig utdanning rettet mot læring minst på nivå med videregående opplæring. Kravet er følgelig strengere enn hva som følger av definisjonen av "utdanningsfaglig kompetanse" i fagskoletilsynsforskriften § 1-2. Det er ikke tilstrekkelig med bare utdanningsfaglig kompetanse fra relevant undervisningsarbeid eller lignende. Det er tilstrekkelig at den utdanningsfaglige ansvarlige har en "generell" pedagogisk utdanning, og det kreves derfor ikke at personens utdanning er tilpasset undervisningsformen på den aktuelle utdanningen i form av stedbasert eller nettbasert utdanning. Det er tilstrekkelig at noen i fagmiljøet har kompetanse knyttet til undervisningsformen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første avsnitt. Én person kan fylle rollen som utdanningsfaglig

ansvarlig for flere utdanninger. Det krever imidlertid at hen har tilstrekkelig kapasitet til å legge til rette for studentenes læring for alle utdanningene. Det kreves ikke at den utdanningsfaglig ansvarlige har undervisningsoppgaver i utdanningene hen er ansvarlig for, men det vil som regel være en fordel for fagskolen. Faglig ansvarlig: Det stilles krav til at utdanningens faglig ansvarlige skal ha en utdanning som er relevant for den aktuelle fagskoleutdanningen. Den som er ansatt i stillingen må både oppfylle kravet fagskolen har satt i kravspesifikasjonen og kravene i fagskoletilsynsforskriften § 2-3 andre avsnitt bokstav a. Personen som har rollen som faglig ansvarlig skal være ansatt ved fagskolen i minst 50 prosent stilling på søknadstidspunktet. Dette er begrunnet i at fagskolens styre og ledelse skal ha arbeidsrettslig styring over den faglig ansvarlige. Den faglig ansvarlige må ha kompetanse til å hente inn og kvalitetssikre bidrag fra fagmiljøet og/eller samarbeidsaktørene, slik at hen kan sikre at utdanningen utvikles og gjennomføres på en måte som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. Én person kan fylle rollen som faglig ansvarlig for flere utdanninger. Det krever imidlertid at hen har tilstrekkelig kapasitet til å utføre oppgavene og ivareta ansvaret som følger med rollen for alle utdanningene.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Den faglig ansvarliges ansettelsesforhold er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Den faglig ansvarliges utdanning er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Den utdanningsfaglig ansvarliges utdanning er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Fagmiljøets kompetanse og sammensetning er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Fagmiljøets størrelse er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Vi viser til dokumentet med tabell med oversikt over det planlagte fagmiljøet. Vi vil under "Vurdering" gjengi det som har vært utslagsgivende for vurderingen.

Vurdering

Kompetansen sett opp mot utdanningens innhold

Det finnes personer i fagmiljøet med relevant utdanning innen billedkunst. Det er også relevant og oppdatert yrkeserfaring i fagmiljøet.

Faglig ansvarlig

Vi vurderer at den faglig ansvarlige har relevant utdanning. Vedkommende har en bachelor i kunst. Den faglig ansvarlige er ansatt i 50 prosent stilling, og vi vurderer derfor at minstekravet til stillingsprosent for den faglig ansvarlige (50 prosent stilling) er oppfylt.

Utdanningsfaglig ansvarlig

Den utdanningsfaglig ansvarlige har praktisk pedagogisk utdanning, 60 studiepoeng. Vi vurderer at dette er en relevant utdanningsfaglig utdanning som retter seg mot voksnes læring.

Fagmiljøets størrelse

Vi vurderer at størrelsen på det planlagte fagmiljøet står i forhold til antallet studenter.

3.13 Sensorer og praksisveiledere

3.13.1 Praksisveiledernes kompetanse

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-4

"Eksterne praksisveiledere skal ha kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis."

Dette kravet er bare relevant for utdanninger med praksis, og stiller krav til de eksterne praksisveilederne. Interne praksisveiledere er en del av fagskolens fagmiljø og dekkes av kravene i fagskoletilsynsforskriften § 2-3. Med "ekstern praksisveileder" forstås den veilederen studenten har på arbeidsplassen der studentene har sin praksis. Praksisveilederen skal kunne veilede studentene slik at de oppnår læringsutbyttet for utdanningen. For å kunne oppnå dette formålet, må praksisveilederen kjenne læringsutbyttebeskrivelsen for den konkrete utdanningen og praksisen. Praksisveilederen skal vurdere studentenes kompetanse, og må derfor ha kompetanse i å vurdere, kjenne fagskolens vurderingskriterier, og forstå karakterskalaen og hva som er godt nok for å bestå praksis.

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

3.13.2 Sensorenes kompetanse

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-5

"Sensorene skal ha kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen."

Sensorene skal ha en kompetanse som gjør det mulig å vurdere hvorvidt studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen. Studentenes kunnskap, ferdigheter og kompetanse må bli prøvd på en upartisk og faglig betryggende måte, og vurderingen skal sikre det faglige nivået ved den aktuelle utdanningen, jf. fagskoleloven § 21 første avsnitt. Det er ikke et krav at sensorene må være eksterne, men fagskoleloven krever enten en ekstern evaluering av vurderingen eller

vurderingsordningene, jf. fagskoleloven § 21 første avsnitt siste setning. Hvilken kompetanse sensorene skal ha må vurderes opp mot de oppgavene sensoren skal ha. Det betyr at det kan være forskjell på om sensuren gjelder et enkeltfag eller utdanningen som helhet. For å kunne vurdere om studentene har oppnådd læringsutbyttet må sensorene ha god kjennskap til læringsutbyttebeskrivelsene. Sensoren må videre ha oppdatert fagkunnskap, og kunnskap og kompetanse om yrkesfeltet tilpasset det sensoroppdraget hen skal utføre.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Vi viser til kravspesifikasjonen for fagmiljøet og sensorer. Vi vil under "Vurdering" gjengi det som har vært utslagsgivende for vurderingen.

Vurdering

Vi vurderer at kravene dere stiller til sensorenes kompetanse er relevante. Dere krever blant annet utdanning på minst bachelorgrad-nivå. På fire av fem emner krever dere minst bachelor i billedkunst og design eller i industriell design eller arkitektur eller tilsvarende og oppdatert yrkeserfaring. Dere krever at sensorene i de fleste emner må ha utøvd yrket sitt i minst tre år etter 2013. I tillegg må sensorene gjennomgå en internopplæring over 6 timer i vurdering.

Anbefaling

Dere oppgir et årstall (2013) for hvor gammel yrkeserfaringen skal kunne være. Dere bør i stedet fastsette et visst antall år, i dette tilfellet for eksempel at yrkeserfaringen ikke kan være eldre enn 10 år. Dette fordi kravspesifikasjonen er noe som skal gjelde framover, og ikke bare på søknadstidspunktet. Alternativt kan dere justere årstallet hvert år.

Vedlegg: Sakkyndige

NOKUT skal vurdere om søknaden oppfyller kravene til akkreditering av fagskoleutdanning, jf. fagskoleloven med forskrifter.

NOKUT oppnevner sakkyndige som skal vurdere kravene i samarbeid med NOKUTs saksbehandlere, og har stilt krav til de sakkyndiges kompetanse, jf. fagskoletilsynsforskriften § 5-3 første og andre avsnitt.

Til vurderingen av denne søknaden har NOKUT oppnevnt et sakkyndig panel med disse medlemmene:

Randi Frellumstad

Lektor og fagleder Randi Frellumstad er utdannet siviløkonom fra Handelshøyskolen BI, cand. philol. fra UiO og har praktisk-pedagogisk utdanning fra Høyskolen i Buskerud. Hun har jobbet som økonomisjef i Tjøme kommune fra 1988 og på Sogn videregående skole fra 1991 til 1994. Etter en periode som student ved UiO begynte hun som lærer ved Østerås skole (ungdomsskole), og deretter en periode som prosjektleder i Destinasjon Geilo, der oppgaven var å legge til rette for høyere desentralisert utdanning. Dette ble igjen avløst av utviklingsoppgaver knyttet til reiseliv for Buskerud fylkeskommune, og gikk veien tilbake til undervisning. Det ble 13 år som lektor på Norges Toppidrettsgymnas på Geilo, der det gis et tilrettelagt tilbud om videregående opplæring kombinert med toppidrettssatsing. Frellumstad har siden 2021 jobbet som lektor og fagleder ved fagskolen i Viken, studiested Geilo, og har ansvar for reiselivsfagene. Emnene det undervises i finnes i liten grad på tilsvarende nivå noe annet sted, og det har blitt utviklet nye fagtilbud i perioden. Hun har tidligere vært sakkyndig for NOKUT.

Ingrid Marie Aarre

Aarre er faglært blomsterdekoratør og har en høyere fagskolegrad i botanisk design og ledelse fra Norges grønne fagskole - VEA (2021). Som fagskolestudent var hun studentrepresentant og ble valgt som leder i studentforum begge årene. Hun var også studentrepresentant i fagskolestyret i samme periode. Som del av styrevervet og som studentforumleder har hun jobbet tett med kvalitetsarbeidet ved fagskolen. Hun har også lest mange studieplaner i forbindelse med fagskolens arbeid med akkreditering på egen fullmakt. Hun har også vært sekretær for fagutvalg for kunsthistorie ved UiO. Fra 2021 er Aarre hovedstyremedlem i Organisasjonen for norske fagskolestudenter (ONF), og ble nestleder i ONF i 2023. Hun har tidligere vært sakkyndig for NOKUT.

Sissel Isachsen

Sissel er førstelektor ved OsloMet, institutt for estetiske fag, hvor hun foreleser, underviser og er programansvarlig for 2. og 3. studieår i bachelorstudiet Kunst og design, mote og produksjon og veileder i masterprogrammet for mote og samfunn. Hun har mesterbrev i kjole og draktsyerfaget og er selvstendig næringsdrivende med firmaet Atelier Syco. I tillegg har hun faglærerutdanning og hovedfag i forming. Som førstelektorarbeid bygget hun et nettverk mellom universiteter og

næringslivet knyttet til etterspurt kompetanse i markedet, og bygget opp avtaler om praksisplasser for studenter i bachelorstudiet. Av administrativ erfaring har hun vært assisterende rektor hos moteskolen ESMOD. Sissel er medlem av styret i OsloMet fakultetsråd for teknologi, kunst og design. Hun har bidratt til utvikling av rammeplaner for yrkesfaglærerutdanning, og utviklet program- og emneplaner ved Estetiske fag i 26 år. Hun har også vært styremedlem i håndverksbedriftenes landsforening og publisert fem bøker innenfor sitt fagområde.

Kristine Langaas

Kristine er utdannet sykepleier med videreutdanning i anestesi og har en master i Avansert Klinisk sykepleie fra 2013 ved NTNU avdeling Gjøvik. Kristine har arbeidet ved Sykehuset i Vestfold fra 1999-2016. Hun tok videreutdanning i Kosmetisk dermatologisk sykepleie ved Universitetet i Sørøst-Norge (USN) Drammen 2016/2017. Kristine har etter dette blant annet jobbet som fagansvarlig sykepleier i emnet Dermatologi, som en del av studiet Kosmetisk dermatologisk sykepleie ved USN, Drammen skoleåret 2019/2020. Hun har også vært sensor innen samme videreutdanning ved USN. Kristine driver nå egen Hud og Laserklinikk tilknyttet et medisinsk senter, hvor hun sammen med en annen sykepleier arbeider med blant annet hudpleie, laserbehandling av uønsket hårvekst og tatoveringsfjerning. Kristine er kurset i «Laser and light» ved University of Manchester, England.

I tillegg har NOKUT innhentet en uttalelse fra en sakkyndig fagperson:

Siri Kvitvik

Siri Kvitvik har omfattende kunst- og ledelsesutdanning, med blant annet femårig utdanning i skulptur ved Statens Kunstakademi (1982) og masterstudier ved Handelshøyskolen BI, i tillegg til en rekke kortere utdanninger og kurs innen visuelle kunsthøgskolefag, humaniora, organisasjon og ledelse. Kvitvik har flere års erfaring med utdanningsledelse innen kunst- og filmfagskoler, og har også undervist ved kunsthøgskole. Hun har erfaring som seniorrådgiver i Nordland fylkeskommune ved Nordland fagskole, hvor hun arbeidet med utvikling og nye fagskolestudier. Kvitvik har produsert/kuratert en rekke utstillinger, verksteder og prosjekter. Kvitvik har erfaring med juryering av billedkunst og har godkjent faglig kompetanse som sakkyndig konsulent for Kunst i offentlige rom (KORO). I tillegg, har hun drevet egen kunstnerisk praksis siden 1983 og har tatt opp virksomheten de siste årene. Hun har utarbeidet flere søknader til NOKUT om fagskoleutdanninger og har vært leder for brukerpanel for fagskoler ved NOKUT. Hun har også tidligere vært sakkyndig for NOKUT.

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 | NOKUT.NO